…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

…урят-Монголой ҮНЭН

…ПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 247 (8154)
ОКТЯБРИИН 19
ПЯТНИЦА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Культбазануудые олоор эмхидхэжэ, ажалыень hайнаар ябуулха

…Ойрын хэдэн жэлнүүдэй тур… соо манай орондо мяха, то… талха ба эдеэ хоолой бусад …гсэлнүүдые элбэг болгохо …илго Парти, Правительст… зүгhөө табигдана. Тус …илго бэелүүлхын тулада хү… …ө ажахыгаа, тэрэ тоодо мал…алаа эрид ехээр, эршэтэй …гэнөөр хүгжөөхэ тодорхой …жээ-ябуулганууд хараа…гдаад, бэелүүлэгдэжэ бай… Энэ хэрэг шиидхэжэ бай… колхозно таряашадай …нда культурно-гэгээрэ…й, политическэ хүмүүжүүл… худэлмэри үргэн далайса…гаар ябуулха шухала бо… Малажалай талаар абажа …эбэл, колхозой центрhээ хо… …р байдаг hаалишад, хони…, адуулгашад, гахайшадай …нда культурна хүдэлмэри …уулха шэнэ арга, формо оло… асуудал гараhан юм.

Тиин малшадай дунда ябуу…гдаха ниитэ-политическэ хү…лмэриин гуламта болгожо …льтбаза эмхидхэхэ гэhэн үүс…л урзанда жэл Сэлэнгын, …аань Хэжэнгын аймагай кол…зуудта анхан гараhан бай…. Сэлэнгынхид, хэжэнгынхи…й жэшээгээр республикымнай …он колхозууд культбазануудтай болонхой. Тэрэ гэhээр …ёр жэл үнгэрбэ. Партийна …ганизацинуудай анхаралаа …бидаг газартахи культбаза…уд малшадай дунда полити…скэ болон культурно-гэгээрэ…й хүдэлмэри эмхидхэхэ, ажа…удалайнь эрилтые хангаха …арамжатай формо боложо …адаа. Жэшээнь, Хэжэнгын …магай Ворошиловай, Стали…й нэрэмжэтэ ба бусад кол…зуудай культбазанууд тиимэ …одо ероно. Ворошиловай нэ…мжэтэ колхозой партийна …ганизаци, правлениинь олон …лшадай байдаг Бахалайта …тагта культбаза эмхидхээ …н. Тус культбазые даагша нү…р Бадмаев партийна органи…циин хүтэлбэри доро хүдэлмэ… hайнаар табиhан байна. …дэхи малшадай дунда элид…л, лекци ба хөөрэлдөөнүүд …жал хүдэлмэритэйнь нягта …лбоотойгоор хэгдэнэ. Мал…ад сүлөөтэй сагтаа культба…даа сугларжа, шэнэ шэнэ …зетэнүүд, журналнууд болон …эб номуудые уншадаг, ша…р, даам табидаг, радио шаг…аг юм. Тэндэнь малшадай зоотехническэ hуралсал эмхидхэгдэнэ. Тэрээнhээ гадна, hани, магазин гэхэ мэтэ бии.

Гэхэ зуура, республикымнай олохон колхозуудаар малшадай культурно-ажаhуудалай эрилтые хангаха хэрэгтэ анхарал үшөөл багаар табигдана гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Бичурын, Зэдын, Закаменай, Кяхтын болон бусад аймагуудай олохон колхозуудта культбаза үшөө байгуулагдаагүй гэхэ гү, али бии нэрэтэйшье hаа, тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг байна. Закаменай аймагай малшадай дунда политическэ хүдэлмэриин hулаар ябуулагдажа, культурно-ажаhуудалай эрилтын муугаар хангагдажа байhаi тухаи КПСС-эй айкомой IV пленум дээрэ элирүүлэгдээ. Аймагай худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд малшадта хэрэгтэй зүйлнүүдые асаржа худалдаха оролдолго гарганагүй. Энэ шухала асуудалда аймагай болон колхозуудай партийна организацинууд hаналаа багаар табина, холын фермэнүүд дээгүүр культбазануудые эмхидхээгүй байhаар.

Малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ клубууд, библиотекэнүүд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй аад, мүртэй юумэ хэнэгүй. Жэшээнь, Кяхтын аймагай Ехэ Нуга тосхоной клуб болон библиотекын, Усть-Киран ба Киранай библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд холын малшадта хаа яа ошодог, фермэнүүд дээгүүр культбазануудые бии болгохо оролдолго гаргадаггүй байна.

Нютагуудтахи партийна организацинуудай, колхозуудай правленинүүдэй зорилго юуб гэхэдэ, политическэ болон культурна хүдэлмэри малшадай дунда үргэнөөр ябуулха, ажаhуудалайнь үдэр бүриин эрилтэнүүдые гүйсэд бүрин хангаха ёhотой. Иимэhээ, энэ хэрэг эмхидхэхэдэ тон зохистой формо болоhон культбаза колхоз бүхэндэ, фермэ бүхэндэ дары байгуулжа, тэрэнэй хүдэлмэрине зүбөөр, hайнаар ябуулха гээшэ тон шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

КПСС-эй Курганска обкомдо, облгүйсэдкомдо

Курганска областиин колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ороохо таряа улам ехээр ургуулжа абадаг болохын тула ехэ ажал хэээ гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет баясангяар тэмдэглэнэ. Курганска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ехэ ажал хэhэнэй ашаар гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүргэжэ, түсэбhөө гадуур 11,8 миллион пүүд таряа тушаагаа. Тиигэжэ бүхы дээрээ 65,3 миллион пүүд таряа тушааhан байна. Тушаагдаhан энэ таряаниинь ургаса hайнтай 1954 онойхидо орходоо 11,0 миллион пүүдээр ехэ болоно.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ороохо таряа улам ехээр ургуулжа абадаг бололгодоо амжалта туйлаhантайнь дашарамдуулан Курганска областиин колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэшэлэн бүхы ажалшадые амаршалаад, хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые ехээр абадаг болохо тушаа КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тула саашадаашье эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха бэзэ гэжэ найдажа байhанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Казахстанай КП-гэй Павлодарска обкомдо, облгүйсэдкомдо

Павлодарска областиин колхозууд болон совхозууд шэнэ ба боро газар ашаглаха тушаа ехэ ажал хэжэ, таряалангай талмайе нилээд ехээр үргэдхөө, ороохото культурануудай hайн ургаса ургуулжа, 71,4 миллион пүүд ороохо гүрэндэ тушаагаа гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет баясангяар тэмдэглэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет амжалта туйлаhантайнь дашарамдуулан, Павлодарска областиин колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэшэлэн бүхы ажалшадые амаршалаад, ороохо таряа, тэрэшэлэн малажалай продуктнуудые ехээр абадаг болохын тула саашадаашье эршэ зоригтойгоор тэмсэхэ бэзэ гэжэ найдажа байhанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Афганистанай Премьер-Министр Сардар Мухаммед Дауд Москва ерэбэ

Афганистанай Премьер-Министр Үндэр Дээдэ тушаалта Сардар Мухаммед Дауд Советскэ правительствын уряалаар Москвада октябриин 17-до ерээ.

Премьер-Министрын Нэгэдэхи Орлогшо Сардар Али Мухаммед, Дотоодын хэрэгүүдэй министр Абдул Хаким, Афганистанай МИД-эй ниитэ-политическэ департаментын начальник Абдул Рахман Пыжвак, горно хэрэгүүдэй, промышленностиин хэрэгүүдые эрхилхэ министрын орлогшо Султан Ахмед Попол, Национальна экономикын министерствын Худалдаа наймаанай управлениин начальник Мухаммед Сарвар, Кабулай радиогой директор Абдул Рауф-хан Бинави, газартаряалангай министерствын түлөөлэгшэ Вокиль Абдул, Кабулай университедэй медицинскэ факультедэй декан Мухаммед Осман Анвари болон бусад афганска тусхай тушаалтад Мухаммед Даудтай сугтаа ерэлсээ.

СССР-hээ Афганистанда байдаг Посол М. В. Дегтярь, СССР-эй МИД-эй Дүтын ба Дунда Востогой оронуудтахи таhагые даагшын уялгые дүүргэгшэ А. П. Павлов, армиин генерал И. В. Тюленев, СССР-эй МИД-эй Протокольно таhагые даагшын орлогшо К. А. Кочетков, Афганистанhаа СССР-тэ байдаг Посол Гулям Яхья Тарзи, Посольствын хоёрдохи секретарь Мухаммед Хашим Вали гэгшэд Сталинабадhаа столица хүрэтэр айлшадые үдэшэлсөө.

Зэргэлжэ, эбтэй hайнаар ажаhуудаг ороной правительствын толгойлогшые, тэрэшэлэн Афганска бусадшье айлшадые Москвагай ажалшад халуунаар угтаха зуураа, Афганистанай эрхэ сүлөөдэ дуратай, эрэлхэг бүхы арадые амаршалhан байна. Советскэ столицын ехэ ехэ үйлсэнүүд hайндэрэйхеэр шэмэглээтэй байба. Тугуудай хадхагдадаг газарнуудта Афганистанай, Советскэ Союзай гүрэнэй тугууд намилзана.

Хани харилсаата Афганистанда зорюулагдаhан иимэ үгэнүүд улаан бүдүүдтэ пушту, ород хэлэн дээрэ бэшээтэй байгаа: «Хани харилсаата Афганистанай Премьер-Министр Мухаммед Даудта амар мэндэ!», «Советскэ Союзай, Афганистанай хоорондохи хани барисаан мандаха болтогой!», «Бэеэ даанхай Афганистан бэхижэжэ, hалбаран бадаржа байг лэ!».

Правительствын толгойлогшые, тэрэшэлэн афганска делегациин бусад гэшүүдые угтахын тула столицын предприятинуудай эмхи зургаанууд болон ниитын организацинуудай коллективүүдэй олон тоото түлөөлэгшэд центральна аэродром ерээ.

Афганска правительствын толгойлогшые угтахаяа иимэ хүнүүд ерээ: СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, нүхэд А. И. Микоян, М. Г. Первухин, Г. К. Жуков, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Косыгин, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ П. П. Лобанов, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй түрүүлэгшэ В. Т. Лацис, СССР-эй министрнүүд П. Я. Антропов, В. Г. Бакаев, Б. П. Бещев, М. А. Евсеенко, В. П. Елютин, В. П. Зотов, И. Г. Кабанов, М. А. Лесечко, Н. А. Михайлов экономическа харилсаанууд тушаа хэрэгүүдые эрхилдэг главна управлениин начальник К. И. Коваль, Советскэ Союзай Маршал С. С. Бирюзов, армиин генерал И. А. Серов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо В. С. Семенов, агаарай гражданска флодой главна управлениин начальнигай нэгэдэхи орлогшо Н. А. Захаров, Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. Г. Зайцев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн бусадшье харюусалгата тушаалтад, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников.

Московско соборно мечетиин имам хатыб Камартдин Салихов, мечетиин имам Ахмитджан Мустафин гэгшэд угталсагшадай дунда байлсаа.

СССР-тэ байдаг дипломатическа түлөөлэгшэдые даагшанар, советскэ, хариин гүрэнүүдэй журналистнууд, радиогой, кинохроникын хүдэлмэрилэгшэд аэродром дээрэ байлсаа.

Аэродромдо самолет дүтэлэн ерэбэ. Самолет аэродром дээрэ бууже, угтахаяа ерэгшэдэй байhан газар тээшэ шэглэнэ. Сардар Мухаммед Дауд самоледhоо дамжуураар бууна. Нүхэр Н. А. Булганин, Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын хүтэлбэрилэгшэд Сардар Мухаммед Даудтай гар гараа шангаар барилсана.

hурагшад айлшадта баглаа сэсэгүүдые барюулба. Сардар Мухаммед Даудта хүндэтэ харуулай начальник рапорт үгэнэ. Афганистанай, Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд аэродром дээгүүр зэдэлэн сууряатана.

Сардар Мухаммед Дауд Н. А. Булганин хоёр хүндэлэлэй харуулай урдуур гараба. Афганска правительствын толгойлогшо министрнүүдтэй, тэрэшэлэн бусад тусхай тушаалтадтай, дипломатическа корпусой түлөөлэгшэдтэй мэндэшэлэлдэбэ. Удаань Сардар Мухаммед Дауд микрофоной дэргэдэ ерэжэ үгэ хэлээ.

Сардар Мухаммед Даудай хэлэhэн үгэ

Зэргэлээд байhан хүршэ орондоо ерэхэ зол хубитай байhандаа би тон ехээр баясанаб. Танай оронтой олон удаан жэл соо эбтэй hайнаар харилсан ажаhуунабди.

Афган арадай хани ёhоной, hайн hайхан хүсэлые советскэ арадта дамжуулан үгэхые хүсэнэб.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительствын хани ёhоор уриhанайнь түлөө ехээр баясанаб. Хани ёhоной уряалаар ерээд, танай ороной хүтэлбэрилэгшэдтэй сэхэ уулзажа хөөрэлдэhэнэй, Советскэ Союзай арадтай hайнаар танилсаhанай ашаар, манай хани барисаата оронуудай, тэрэшэлэн хүршэ оронуудай хоорондо үни урданhаа хойшо байгуулагдаhан эбтэй hайн харилсаае бэхижүүлхые хүсэжэ байдаг Афганистанай правительствын, афганистан арадай хүсэл эрмэлзэлгые үшөө дахин гэршэлэн харуулха арга боломжотой байhандаа би ехэ баяртай байнаб.

Манай ерэлгэ хадаа Афганистан Советскэ Союзай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ hайн hайхан нүлөө үзүүлжэ, манай оронуудай арадуудай, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн арадуудай зол жаргалтайгаар ажаhууха гэhэн хүсэл эрмэлзэлгые бэелүүлхэ бэзэ гэжэ би этигэнэб.

Минии hайн hайхан хүсэл эрмэлзэлгые хүлеэн абыт.

***

Айлшад аэродромhоо гаража, өөhэдынгөө байха байра руу ошобо. Нээмэл машина дээрэ ябаhан афганска гүрэнэй толгойлогшо Сардар Мухаммед Даудые, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. А. Булганиниие, ондоо машинануудта hуужа Премьер-Министрые үдэшэлсэгшэдые, тэрэшэлэн Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын хүтэлбэрилэгшэдые Москвагай үйлсэнүүдтэ сугларaад байhан олон мянган ажалшад шангаар альга ташан амаршалаа.

(ТАСС).

Н. А. Булганин, А. И. Микоян Японой …емьер-Министр Ициро Хатояма, Министр Ициро Коно гэгшэдтэй хөөрэлдэбэ

…СР-эй Министрнүүдэй Соведэй …үлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-…инистрнүүдэй Соведэй түрүү…ын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. …ян Японой Премьер-Министр …ю Хатояма, газартаряалангай, …одоной ажахые эрхилдэг министр Ициро Коно гэгшэдтэй октябриин 17-до хөөрэлдөө.

Советскэ Союз Япон хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа байгуулха тушаа хэгдэжэ байhан хэлсээндэ хабаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

(ТАСС).

Японой газартаряалангай, ой модоной ажахые эрхилдэг Министр Ициро Коно гэгшэтэй Н. С. Хрущев уулзаба

…етскэ-японско харилсаануудые …шуулха асуудалнуудые зүб… хэлсэхэ японско правитель…на делегацитай ерэлсээд Моск… байhан Японой газартаряа…й, ой модоной ажахые эрхил… Министр Ициро Коно гэгшэтэй КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь Н. С. Хрущев октябриин 17-до уулзажа, тэрээнтэй хөөрэлдөө.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Н. Т. Федоренко уулзалгын үедэ байлсаа.

(ТАСС).

…алан наржуулагшад болон ухаалан зохёогшодой, тэрэшэлэн …йлэдбэриин новаторнуудай бүхэсоюзна зүблөөн нээгдэбэ

…лан наржуулагшад болон …н зохёогшодой, тэрэшэлэн …эриин новаторнуудай бүхэ… зүблөөн Москвада, Кремлев…хэ Ордендо октябриин 17-до …. Энэ зүблөөн ВЦСПС, СССР-…инистрнүүдэй Соведэй дэр… уралан наржуулгын, ухаалан …гын хэрэгүүдые эрхилхэ коми…лаhан байна. Залда 1500 ша… …угларaа. Сугларагшадай …хүдэлмэришэд, инженернүүд, … ажахын элдэб hалбаринууд…хнигүүд, наукын хүдэлмэри… министерствонүүд болон ведомствонүүдэй, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай түлөөлэгшэд байлсаа.

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ В. В. Гришин зүблөөе нээгээ. Уралан наржуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэрине шэнжэлэн хараха, энэ хүдэлмэридэ бии байhан дутагдалнуудые шүүмжэлхэ, уралан наржуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэрине саашадань hайжаруулха тушаа хэмжээнүүдые хараалха зорилготойгоор тус зүблөөн нээгдээ гэжэ нүхэр Гришин хэлээ.

Советскэ, японско түлөөлэгшэдэй зүблөөн

Советскэ түлөөлэгшэ А. А. Громыко, японско түлөөлэгшэ Сюнити Мацумото гэгшэдэй зүблөөн СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын конференц-залда октябриин 17-до боложо үргэлжэлөө. Документнүүдэй проект зүблөөн дээрэ хэлсэгдэжэ үргэлжэлhэн байна.

Зүблөөндэ советскэ, японско талануудhаа советнигүүд болон экспертнүүд байлсаа.

Алтайн хизаар. Чесноковско районой хүдөө ажахын артель хизаар соогоо хамагhаа түрүүлэн таряагаа хуряажа дүүргэө. 4017 гектарай талмай дээрэhээ дунда зэргээр га бүриhөө 132 пүүд ороохо хуряагдаа. Зарим участогууд дээрэhээ 168 пүүд хуряагдаhан байна. Колхоз гүрэндэ 78 мянган пүүд ороохо тушаажа, 204 мянган пүүд худалдаа. Колхозой партийна организаци артелиингээ ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэнэ. 42 хүнhөө бүридэhэн колхозой партийна эхин организациин суглаан дээрэ таряа хуряалгада коммунистнуудай бэелүүлхэ уялга тодорхойгоор зүбшэн хэлсэгдэhэн байгаа. Суглаанай hүүлээр коммунистнууд эбтэйгээр ажаллажа эхилhэн юм. Таряа хуряалгада саг соогоо бэлэдхэхын тула коммунистнууд ехэ ажал хээ. Полевой стануудтахи хамтын байранууд, улаан булангууд hайнаар түхеэрэгдэжэ, болбосон түхэлтэй болгогдоhон юм.

Таряа хуряалгын үедэ бригаднуудта агитационно-ниитын ехэ хүдэлмэри хэгдэбэ. Бригаднуудта нүүдэл библиотекэнүүд ошодог, коммунистнууд саг үргэлжэ элидхэл хэдэг байгаа. Москвагай, тэрэшэлэн Барнаулай театрнуудтахи артистнууд эдэ бригаднуудта ерэжэ, концерт табяа.

Партийна организациин эбтэй hайн ажалынь колхознигуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ туhа хүргэhэн байна. Хуряалга дээрэ ажаллаhан колхознигууд болон механизаторнууд үдэр бүри 1,5—2 нормо дүүргэө. Сагай уларилай хэды бэрхэ байбашье, колхоз гүрэнтэсэ болзорhоо урид тоосоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунист В. Д. Куреев (баруун гарhаа) таряанажалай 5-дахи бригадын нүүдэл библиотекые даагша В. А. Колупаевта шэнэ номуудые үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Самолёдуудта hууха билет химдараа

СССР-эй агаарай гражданска флодоор хүнүүд жэл ерэхэ бүри олооро ниидэдэг боложо байна. Аэрофлот 1956 ондо «ИЛ-14» гэжэ пассажирска шэнэ самолёдуудые, «ТУ-104» гэжэ реактивна, түргөөр ниидэдэг самолёдуудые олоор абаа.

Агаарай гражданска флодой Главна управлени агаараар түргөөр ниидэдэг шэнэ корабльнуудые ашаглахатайгаа хамта портнуудта самолёдуудай зогсохо сагые хорооже, скоростиинь түргэдхэхэ тушаа хэмжээ абажа байна. Городуудhаа аэропортнуудта, тэндэhээ hөөргөө пассажирнуудай түргөөр ошодог болохын тулада хэмжээ абтагдана.

Якутска АССР соогуур, тэрэшэлэн Тюменскэ областёор ниидэхын тулада 1956 оной октябриин 15-hаа самолёдуудай билет нилээд химдараа: Якутскhаа Зырянга хүрэтэр—46 процентээр, Якутскhаа Верхоянск хүрэтэр 45 процентээр; Якутскhаа Тикси хүрэтэр—45 процентээр, Тюменьhээ Салехард хүрэтэр—61 процентээр химдарhан байна. Багаж болон ашаануудые шэрэлгын сэн мүн лэ химдараа.

Бүхы союзна лининүүдээр ниидэхэ пассажирнуудай биледэйнь сэн 1956 оной октябриин 15-hаа хүнгэлэгдэхэ болоо. Хоёр тээшээ ниидэхэ болоhон пассажирнуудай биледэйнь сэн 10 процентээр хүнгэлэгдэхэ байна. Тиимэhээ Москваhаа Ленинград ороод hөөргөө бусагшад урдань 480 түхэриг түлэдэг байгаа hаа, октябриин 15-hаа 360 түхэриг түлэдэг болоо.

Ашаа шэрэлгын бага болоод байhан газарнуудта гүрэнэй, тэрэшэлэн ниитын организацинуудтай баталhан договорой ёhоор шэрэгдэхэ ашаанай сэнгые саг зуура 50 процентээр хүнгэлхэ тухай заабари Агаарай гражданска флодой нютагай территориальна управленинүүдтэ үгтөө.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Дэмжэгдэхэ ёhотой хэрэг

1956 онhоо эхилжэ машинно-тракторна станцинуудые ажахын тоосоондо оруулха зорилго КПСС-эй XX съезд табиhан байгаа. Энэ шалгагдамал арга социалистическэ үйлэдбэриин бүхы hалбаринуудта угаа шухала удхашанартай гэжэ дүй дүршэл харуулна. Партиин энэ заабарииe дүүргэлтэ болгон, манай МТС-эй партийна эхин организаци тракторна бригадануудые ажахын тоосоондо оруулхын тула мүнөө жэл зарим тэды юумэ хэжэ байнхай.

Тракторна худэлмэриин, мүн натура түлбэриин өөрынь үные химдаруулха асуудал партбюрогой үүсхэлээр, партийна суглаан дээрэ хэлсэгдэhэн байна. Энэ асуудалые hайн шэнжэлжэ үзэхын тула МТС-эй дирекци, парторганизациин бюро тусхай комисси тогтоогоод, тракторна худэлмэриин өөрынь үные химдаруулха хэмжээ-ябуулга хараалхыень даалгаhан юм. Мүн хоёр (№№ 6, 7) тракторна бригадаяа ажахын тоосоондо оруулха гэжэ шиидхэгдээ hэн. Эдэ бригадануудай хүтэлбэрилэгшэд болгогдожо дүй дүршэл ехэтэй механизаторнууд М. З. Жилин, П. И. Франчук томилогдоhон байгаа.

Ажахын тоосоондо орохо түрүүшын алхам болгожо, бригадын гэшүүн бүхэндэ лимидэй дэбтэр үгтэhэн байна. Тэрээн соонь ямар ажал хэхэ тухай, мүн заhабарилгада, техническэ харууhалгада хэды шэнээн мүнгэн зөөриин hомологдоhон тухай бэшэгдэнхэй.

Тэрээнhээ гадна, түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, механизаторнуудые экономическа эрдэмтэй танилсуулха хэрэгтэ партбюро ехэхэн анхарал хандуулна. Керосин, бензин ба тоhодохо материалнуудые алмаха арга боломжо тухай, ажалай бүтээсэ хайшан гэжэ дээшэлүүлхэ тухай, мүн худөө ажахын экономикын бусад асуудалнуудаар тракторна бригадануудта хөөрэлдөөнүүд болоhон байха юм. Энэ хэрэгтэ МТС-эй мэргэжэлтэд олоор хабаадуулагдана.

Эдэ бүгэдын ашаар 3-дахи тракторна бригада хабарай тарилгын үедэ түрүү hуури эзэлээ hэн. Энэ бригадынхид ехэхэн горючи ба тоhолдолгын материал, заhабарилгада зорюулагдаhан горьтой мүнгэн зөөри алмаhан байна. Эдэнэй амжалта туйлаhан арга методтэй бусадые танилсуулхын тула партбюро бригадирнуудай зүблөө зарлаhан байгаа. Бригадир нүхэр Балдыков механизаторнуудай худэлмэриин дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

МТС-эй дирекци болон партбюро ажахын тоосоондо оруулагдаhан тракторна бригадануудайнгаа худэлмэриие хододоо хинан хаража байдаг, арбан хоног бүридэ ажалайнь дүнгүүдые гаргадаг. Тиихэдэ гансал хахалалга хэхэ түсэбөө дүүргэhэниинь бэшэ, мүн хэр зэргын гаргаша хэhэниинь, хэды шэнээн мүнгэ алмаhаниинь хараадаа абтадаг. Зарим декадада түсэбөөр хараалагдаhанhаа үлүү гаргашын хэгдэhэн байбалнь, тэрэнэй шалтагаанииe элирүүлэн мэдэжэ, хойто декадада мүнгэн зөөри алмаха хэмжээ абтадаг.

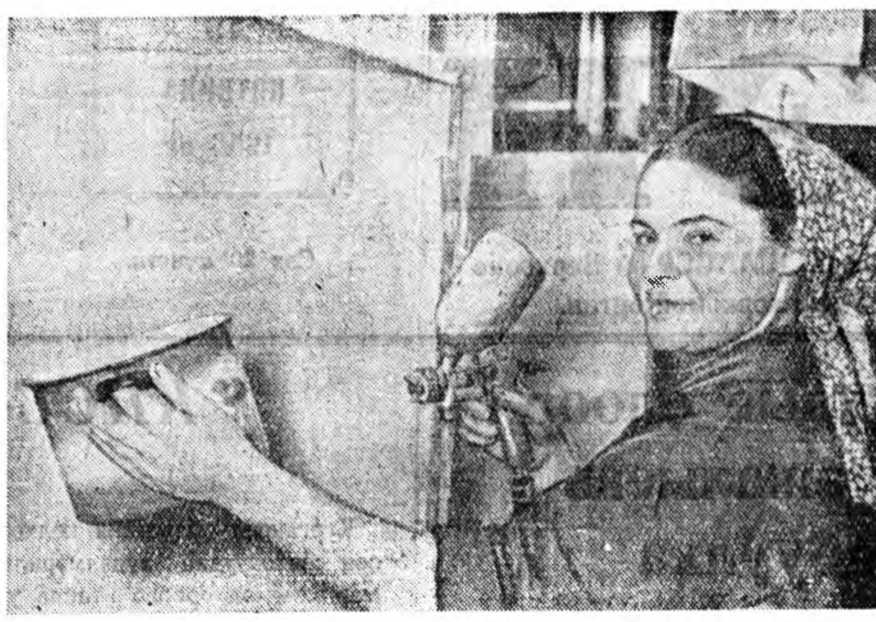
Бригада бүхэнэй ажалай дүнгүүд үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ харагдажа үзэгдэдэг. Октябриин 1-нэй мэдээнhээ харахада, ажахын тоосоондо оруулагдаhан хоёр бригада hайн үрэ дүнгүүдтэй байба. Нүхэр Жилинэй хүтэлбэрилдэг 6-дахи бригадынхид тракторна худэлмэреэр жэлэйнгээ түсэбые 117,6 процент дүүргэжэ, 10 мянга гаран түхэриг алмаhан байна. Условно трактор бүхэнөөр 700 гектар хахалха түсэбтэй аад, 870 гектар хахалаа. Нүхэр Франчугай хүтэлбэрилдэг 7-дохи бригадынхид баhал гээгдэнэгүй. Энэ бригадын механизаторнууд Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо худэлхэ зуураа, жэлэйнгээ түсэб 119,4 процент дүүргэжэ, 9268 түхэриг гүрэнэй мүнгэн зөөри алмаба. МТС-тэмнай бүхы дээрээ 74.892 килограмм горючи алмагдаа.

Эдэнэй ашаар натуральна түлбэри, тракторна худэлмэриин өөрынь үнэ нилээд химдараа.

Тракторна бригадануудые ажахын тоосоондо оруулха түрүүшынгээ туршалгаар hанаагаа амархагүйбди. Ерэхэ жэлдэ хэдэн тракторна бригаданууд ажахын тоосоондо оруулагдахаар хараалагдана.

И. Головинов, Кабанскын МТС-эй партийна организациин секретарь.

Агууехэ hайндэрэй хүндэлэлдэ

Амhарта уралан гоёогшо

Улан-Удын Кировэй нэр[...] жэтэ олзоборилгын артел[...] шаажан гүйлгэлгын цехын [...] дэлмэришэн комсомолка Н[...] дежда Второва артелиин [...] рүүшүүлэй нэгэниинь юм. Н[...] хэр Второва Агууехэ Октябр[...] ска социалистическэ револ[...] циин 39 жэлэй ойн хүндэлэл[...] дэлгэрhэн социалистическэ м[...] рысөөндэ оролсоод, үдэр бү[...] хоёр нормо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр В[...] рова ажалдаа байна.

Сэмбэшэд ажалай вахтада...

Улан-Удын сэмбын фабрика үнгэрэгшэ 9 hарынгаа даалгабарииe 104,2 процент дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 22 мянган метр сэмбэ нэхэбэ. Тиихэ зуураа, продукциингаа өөрынь үные 6 процентээр химдаруулаа. Мүнөө фабрикын худэлмэришэд Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 39-дэхи ойн хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсанхай. Сэмбэшэдэй абаhан уялга соонь октябрь hарада үйлэдбэриингөө даалгабарииe 103 процент дүүргэээд, түсэбhөө гадуур 3,5 мянган метр сэмбэ нэхэхэ, ажалай бүтээсые нёдондоной энэ үеынхиhөө 11 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хэлэгдэнэ. Мүнөө фабрикын цех бүхэндэ тус уялгые дүүргэхын түлөө мүрысөөн үргэдэжэ байна. Сэмбэ нэхэгшэ Христинья Брагинцева халаанайнгаа нормые 150 процент дүүргэжэ, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Брагинцева ажаллажа байна.

А. Мантаев.

АЖАХЫН ЖЭЛЭЙ ДҮН

Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлени ажахын жэлэй дүнгүүдые гаргаба. Үнгэрhэн ажахын жэлдэ колхозой малшад ниитынгээ адуу малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхын түлөө шангаар тэмсээ. Эбэртэ бодо мал, хони ямаа, шубуу үсхэбэрилхэ түсэбөө сүм дүүргэhэн байна. Мүн hү hаалгаяа эрид дээшэлүүлжэ ша[...]

1955 ондо хамта колхо[...] 156 мянган литр hү hааhан [...] hаа, 1956 ондо 218 мянган [...] hааhан байха юм.

Колхозой hаалишадай дү[...] гэрhэн мүрысөөндэ hаали[...] хэд Ц. Дашиева, Б. Мижи[...] бусад түрүү зэргэдэ ябанад[...]

Б. Ш[...]

Республикын МТС-үүдтэ зелёнко хуряалгын, солоомо hүри[...] ябаса тухай 1956 оной октябриин 15-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Зелёнко хуряалга	Солоомо hүрилгэ	МТС-үүд	Зелёнко хуряалга
Түнхэнэй	100,0	76,5	Селендумын	94,1
Итанцын	100,0	68,5	Бага-Куналейн	94,0
Хэрэнэй	100,0	62,1	Ехэ-Кударын	93,4
Темлюйскэ	100,0	58,4	Бичурын	91,8
Ехэ-Куналейн	100,0	58,3	Хамнигадайн	91,5
Үдын	100,0	50,9	Хонхолойн	91,1
Хүнтэйн	100,0	43,7	Бургалтайн	89,2
Закаменай	100,0	37,5	Кабанскын	86,8
Ново-Брянска	100,0	27,8	Кяхтын	86,7
Нарhатын	100,0	21,2	Курбын	86,7
Хориин	100,0	15,5	Погранична	86,5
Чесанын	100,0	5,1	Үшөөтэйн	83,1
Ториин	100,0	4,4	Сүхын	81,3
Цагаан-Усанай	100,0	—	Баргажанай	78,4
Эгэтын	100,0	—	Гашейн	74,7
Сэлэнгын	100,0	—	Суулгын	72,0
Хэжэнгын	99,2	46,4	Тарбагатайн	66,8
Иволгын	98,4	60,9	Охин-Булагай	66,7
Жэрэмэй	96,4	100,0	Саянтын	65,0

Республикын колхозуудта үрэhэ хүрэнгэ хаалгын я[...] тухай 1956 оной октябриин 15-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Ороohото культурануудай үрэhэ хаалга	Хартаабхын үрэhэ хаалга	Аймагууд	Ороohото культурануудай үрэhэ хаалга
Кабанскын	112,7	65,7	Мухаршэбэрэй	68,4
Түнхэнэй	105,4	89,0	Кяхтын	65,7
Байкало-Кударын	100,4	75,7	Ториин	63,4
Заиграйн	86,9	50,0	Баргажанай	63,3
Хэжэнгын	86,6	34,2	Зэдын	52,3
Кударын	82,0	95,2	Яруунын	45,6
Бичурын	81,0	74,5	Закаменай	42,0
Хориин	80,5	58,7	Иволгын	41,3
Прибайкальска	76,6	69,4	Курумканай	24,8
Тарбагатайн	72,2	53,2	Сэлэнгын	16,4

Эхилhэн юумэеэ эсэстэнь хүргэнэ

Нёдондо жэл 6-дахи вагонно участогай худэлмэрилэгшэд үбэлдөө hаадгүй hайнаар ажаллахын тула бэлэдхэлэй худэлмэри хаhа сат соонь хэжэ шадангүй байшоо hэн. Үйлэдбэриин байранууд хүсэд дулаалагдаагүй, зэмсэг хэрэгсэлнүүдээ hайса бэлдээгүй байhан юм.

Тэрээнhээ шалтагаалан үбэлэй үедэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоhон байгаа.

Нёдондо жэлэйнгээ алдуу эндүүе хараада абажа, участогай парторганизаци вагонно ажахые үбэлэй үедэ hаадгүйгөөр худэлгэхын тула зунhаа хойшо, июнь hараhаа эхилэн, эмхидхэлэй худэлмэри хэhэн байна.

Энэ асуудал партийна бюро дээрэ табигдажа, тодорхой тогтоол гараhан байгаа. Цехын парторганизацинуудта, партгруппануудта нэмэл суглаан боложо, мастернуудай тоосоон шагнагдаhан, коммунист бүхэндэ даалгабари үгтэhэн юм.

Цехүүдэй хараалhан хэмжээябуулгануудай үндэhөөр участогай түсэб табигдажа, бэлэдхэлэй худэлмэрииe сентябриин 20 болотор дүүргэхээр хараалагдаhан юм.

Партийна бюрогой шиидхэбэри ямараар дүүргэгдэжэ байнаб гэhэн асуудал нэгэ hарын үнгэрhэн хойно парторганизациин суглаан дээрэ дахин табигдаад, горьтойхон дутагдалнууд элирүүлэгдээ hэн.

Бэлэдхэлэй худэлмэри эрхимээр эмхидхэхын түлөө цех бүхэнэй худэлмэрилэгшэд хоорондоо мүрысэhэн байна. Мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа, үбэлдэ бэлэдхэхэ түсэбэй хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhан тушаа парторганизаци гол анхарал табидаг байба. Харуулан ойлгуулха агитаци энэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэээ. Үе үе болоод агитаторнуудай семинар зарлагдажа, бэлэдхэлэй худэлмэриин хаана, ямараар ябажа байhан тухай мэдээсэгдэдэг байгаа.

Агитаторнууд ойлгууламжын худэлмэри үргэнөөр ябуулаа. Коммунистнууд нүхэд Тушнинов, Баранов, электрогагнуурша Борисов, мастер Шитин ба бусад үйлэдбэриин түрүүшүүл байхаhаа гадна, шадамар агитаторнууд болонхой. Тэдэнэр хөөрэлдөө хэхэдээ, үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэрииe саг соонь hайнаар дүүргэжэ, гүрэнэй мүнгэн зөөри арьбалха ёhотойбди гэжэ худэлмэрилэгшэдтэ ойлгуулдаг.

Үбэлдэ бэлэдхэлэй талаар цехүүдтэ юу хэжэ байhан тухай бэшэгүүд «Вагонник» гэжэ ханын газетэдэ толилогдодог байгаа.

Партийна худэлмэреэ ажахын зорилготой нягтаар холбожо ябуулхада, ажал хэрэгынь бүтээсэтэй байна. Зургаадахи вагонно участогайхид предприятяа үбэлдэ бэлэдхэхэ худэлмэри сүм дүүргэнхэй. Тэдэнэр hайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, үйлэдбэриингөө түсэбые hара бүри дүүргэнэ. Үнгэрэгшэ hарын түсэб 111 процент дүүргэгдээ. Һүүлэй hарануудта ажалай эмхидхэл hайжаруулха, шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ зорилгоор горьтой юумэ хэгдэбэ. Жэшээнь, бэлэн түхеэрэлгэнүүдые туршажа үзэхэ тусхай стенд тодхогдоо. Поезднуудай букснуудые угааха шэнэ машина хэрэглэгдэдэг болоо. Энэ машинын ашаар ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлбэ. Вагонно депо соо шэнэ станок тодхогдожо, рессорнуудые оньhон аргаар гагнадаг болонхой. Энэнь жэл соо 30 мянган түхэригэй алмалта үгэхэ байна.

Шиидхэбэриингээ дүүргэлтые хинан шалгаха зуураа, зоной дунда эмхидхэлэй худэлмэри ябуулха хэрэгтэ тус парторганизаци гол анхаралаа табидаг юм.

К. Михайлов.

Хүршэ областьhоо ерэhэн бэшэг

Түрүү дүй дүршэлэй hургуули

(1956 оной октябриин 7-hоо Ирхүүдэ худөө ажахын выставкэ нээгдээ. Энэнь хоёр недели үргэлжэлхэ юм)

Ирхүүгэй областиин худөө ажахын выставкэ дээрэ энэ жэлдэ бүри олон ажахынууд хабаадажа, тэдэнэй түрүү дүй дүршэл үргэнөөр харуулагдаhан байна.

—Областьмнай мүнөө жэл нёдондо жэлэйхидэ орходоо таряа хуряалгаяа hара урид, таряа тушааха уялгаяа 17 хоног урид дүүргэбэ. Яhала урагшатай ябана гээшэ хаhайн даа,—гэжэ захын павильоной дэргэдэ нэгэ үбгэжөөл нүхэртөө хөөрэнэ.

Энэ ехэл зүйтэй хэлэгдэhэн үгэ. Зүгөөр Ирхүүгэй область гансал таряа хуряалгаар амжалта туйлаа бэшэ, харин худөө ажахыгаа бүхыдэнь эрид шууд хүгжөөхэ талаар эли бодо амжалта туйлаhан байна. Энэнь иимэ тоо баримтанууд дээрэhээ харагдана. 1953 ондо бүхы дээрээ 824,1 мянган гектарта тарилга хэгдэhэн байгаа hаа, 1956 ондо 1114,5 мянган гектарта тарилга хэгдээ. 1953 ондо гектар бүриhөө (ган болоогүй жэлдэ) дунда зэргээр 10 центнер ургаса хуряаhан hаа, 1956 ондо бороо багатай байбашье, 13 центнер ургаса абтаа.

Тэрэшэлэн ниитын малай ашаг шэмэ ехээр дээшэлээ. Хэрбээ область 1953 ондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 874 литр hү hаагаа hаа, 1955 ондо 1328 литр hү hаагаа. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 1953 ондо 304 центнер таряан, 28,2 центнер хартаабха, 22,73 центнер hүн, 17,4 килограмм ноohон абтаhан байгаа hаа, 1955 ондо таряан—484,6 центнер, хартаабха 52 центнер, hүн —40,6 центнер, ноohон —18,0 килограмм абтаа.

Энээнэй ашаар гүрэндэ худөө ажахын продуктнуудые тушаалга нилээд ехэ болоо. Мүн бүхы колхозуудай олзо доход 1953 онойхидо оробол 1955 ондо хоёр дахин дээшэлhэн байна. 1955 ондо колхознигой ажалта үдэр бүхэндэ дунда зэргээр бүхы область дотор 2,2 килограмм ороohон, 2, 57 түхэриг мүнгэн хубаагдаhан байна.

Энэ хадаа арад зоной ажана байдалай эрид hайжаржа байhанай элитэ гэршэнь боложо үгэнэ бшуу.

ЭРХИМ КОЛХОЗУУДАЙ НЭГЭН

Экономикын павильон соо Ирхүүгэй районой Маленковой нэрэмжэтэ худөө ажахын артелиин стенд бии.

— Үнгэрэгшэ жэл манай колхозой hаалишад үнеэн бүриhөө 2620 литр hү hааhан байна. Тэрэниие туйлахын түлөө малда бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл хэзээ хэзээнэйхиhээ ехээр бэлдэжэ эдюулээбди. Үнеэн бүридэ 15 центнер үбhэн, 10 тонно силос бэлдэгдээ hэн. Энээнhээ гадна, үбэлэй сагта таряанай солоомо буйлуулжа эдюулээбди. Солоомые извёсткын сайдамаар дэбтээгээд, малда үгэхэдэ ехэ амтархажа, дуратаагаар эдидэг юм. Зундаа хара таряанай, овёсой, кукурузын болон турнепсын ногоогоор үнеэдээ эдеэлүүлдэг, hайса бэлшээдэг байнабди,— гэжэ энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Николай Иванович Выгузов хэлэбэ.

Мүн 1953 ондо энэ колхозой олзо доходынь бүхы дээрээ 1 миллион 500-таад мянган түхэриг байгаа hаа, 1956 ондо 2,5 миллион түхэриг болоо. Ажалта үдэр бүхэндэ 2,5 килограмм ороohо, 5 түхэриг мүнгэ болон малажалай продуктнуудые хубаахань.

Удаань энэ колхозой мал адуулагша нүхэр Егор Прокопьевич Поздняковтой танилсабабди. Тэрэмнай 174 үнеэдые адуулдаг байба. Тиин үнеэн бүхэнhөөн мүнөө жэлдэ 2828 литр hүн hаагданхай. Поздняков hая гуша хүрэжэ ябаhан, мундуу шиираг хүн даа. Иимэл бэрхэ хүнүүдые адуулагшаар табихада урматай байна.

Бидэнтэй колхозой суута hаалишан Валентина Александровна Машутова золгобо. Тэрэ хадаа үнеэн бүхэнhөө ажахын үнгэрhэн жэлдэ 2918 литр hү hаагаа. Тиин зарим үнеэдынь 4400 литр хүрэтэр hү үгэhэн байха юм. Теэд иимэ дүнтүүдые ямар аргаар туйлаа гээшэбта,—гэжэ асуубабди.

— Һүүлэй 2—3 жэлдэ манай колхозой правлени болон партийна эхин организаци малшадай, hаалишадай худэлмэри тушаа анхарал табидаг, эмхидхэлэй али бүхы дутагдалнуудые усадхахын хойноhоо үнэхөөр тэмсэдэг, жаяг заршам, ажалай эмхидхэл hайжаруулhан байна,—гээд суута hаалишан хэлэнэ. — Тиигээд үнгэрэгшэ зундаа үнеэднай сүүдхэдээ 18 час соо бэлшэдэг байгаа. Мүн хара таряа, овёс, кукурузын ногоондо, намар тээшэ хэнзэ ногоондо үнеэднай адуулагдадаг hэн.

Иимэ амжалта туйлаhан түрүүшүүл выставкэдэ яhала олон.

ОКРУГОЙ ЭРХИМ ХОНИШОН

Усть-Ордын национальна округой Нукутска районой «Победа» колхоз хонин ажалаараа бүхы область соогоо суурхадаг. Тэндэ 1956 ондо 100 хонин бүриhөө 107 хурьга абтаhан, хонинhоо дунда зэргээр 2,8 килограмм ноohон хайшалагдаhан байна.

Эрхим хонишон Мардарий Ильенкович Бабкинов ажахын үнгэрhэн жэлдэ 285 хонидhоо 293 хурьга абаа, хонин бүриhөө дунда зэргээр 3,1 килограмм ноohо хайшалаа. Хонишон хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлдэг, тэдээндэ үнеэнэй hү, эрхим шанартай үбhэ, түүхэй морковь болон свёкло эдюулдэг юм. Тэрэшэлэн хуhа уляаhанай хатаамал хүхэ набша хурьгадта түрэhөөр 7 хономсоорнь үгэнэ, 10 хономсоорнь үбhэ, овёсой болон ячмениин талха эдюулжэ эхилдэг. Энээнэй ашаар хурьгадынь нэгэшье толгой гарзалангүй харин элүүр энхэ, тобир тарганаар түлжэдэг. Тэрэшэлэн нүхэр Бабкинов эхэ хонидоо тусхай гурим сахижа эдеэлүүлдэг, уhалдаг, бэлшээдэг.

ГАХАЙНУУДЫНЬ ГАДАР ЗУЗААНТАЙ

Гахайн тусхай байра... Хайрсагуудтал адли аад, доошоо хабииhан кормушкануудhаа хэдэн томо тарган гахайнууд дураараа эдеэлнэ, автоуhалуурииhаа уhална. Юуб гэхэдэ, тэрэ кормушкадань гансата хэгдэhэн 5—6 центнер хуурай тэжээл гахайнуудта хоёр недели соо хүрэдэг.

Энэ хадаа Нукутска районой Молотовой нэрэмжэтэ колхозhоо асарагдаhан гахайнууд. Гахайшаниинь нүхэр Вязьмина Анна Никитична. Тэрэ гахайшан 1956 оной туршада нэгэшье поршоонхо үхүүлээгүй, эхэ гахай бүриhөө дунда зэргээр 18,6 поршоонхо абаа. Тиихэдээ эхэhээ hалгаагдаха дээрээ поршоонхо бүхэниинь дунда зэргээр 17,4 килограмм шэгнүүртэй байгаа.

Нүхэр А. Н. Вязьмина иимэ амжалта ямар аргаар туйлааб гэхэдэ, тэрэнэй гахайнуудынь жэл соо хоёр дахин түрэдэг болонхой. Эдеэлүүлгэ, харууhалгань hайжараа. Зундаа гахайнуудынь кукурузын, клеверэй, овёс горох хоёрой холисын, хартаабхын ногоон, поли дээрэ бэлшэдэг, зун-намарай үедэ лагерьта байдаг, үбэлдөө талханhаа гадна силос, витамин ехэтэй үбhэ эдидэг. Энээнэй ашаар гахайнуудынь түргэнөөр үдэдэг, hайнаар таргалдагшье, мяханайнь үнэ сэн бага байдаг.

Мүнөө жэл Молотовой нэрэмжэтэ колхоз бүхы дээрээ эмэ гахай бүхэнhөө 17,3 поршоонхо абаhан, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 12 центнер гахайн мяха абаhан, мүн эмэ гахай бүхэнhөө дунда зэргээр 11905 түхэригэй олзо доход оруулhан байна.

АМТАТАЙ ЖЭМЭСҮҮД

Амяарханаа түхеэрэгдэhэн павильон соо эгээл hонирхолтой стенд байна. Элдэб янзын модон амhартанууд соо хониной зэргэ гэхээр мүнсэгэр томо тыквэ, шара улаахан яблока, мүн газарай ондоо олон янзын амтата жэмэсүүд аржылдан харагдажа, улад зоной анхаралые татана.

Энэ хадаа худөө ажахын гүрэнэй Ирхүүгэй туршалгын станциин стенд мүн.

— Үгы, энэ мандагар томо яблока, помидортнай булта Ирхүүдэ ургаhан юм гү?—гээд хэншьеб гайхаhан янзатайгаар асууба.

— Тиимэл даа, булта Ирхүүгэй областьдо ургуулагдаhан,—гээд экскурсовод харюусаба.

Тус станци 20 жэлэй турш ада яблока, үхэр нюдэ, зэдэгэнэ болон 106 сортын элдэб жэмэс Ирхүүгэй областиин эрхэ байдалда туршажа үзэhэн байна. Тиихэдэ олонхидынь Сибириин шэмэрүүн хүйтэн дайдада hайнаар таараhан байна. Жэшээлхэдэ, «пурпуровый» гэдэг ранеткын 22 наhатай нэгэ hөөг 90 килограммhаа үлүүтэй жэмэс үгэhэн байна. Тэрэшэлэн нэгэ hайн модонhоо 110 килограмм яблока абтаhан байна. Мүн 30 центнерhээ үлүү малина гектар бүриhөө абтаа.

Ойрын жэлнүүдтэ нютаг бүхэндэ, айл бүхэнэй газаа мичурин[...] сэрлигүүд hалбаран бушхажа[...] дээрэмнайшье амтатай жэмэ[...] элбэг манай гарта.

ЭРДЭМТЭД КОЛХОЗ[...] ТУhАЛНА

СССР-эй Наукануудай ака[...] Зүүн-Сибириин филиал И[...] байдаг. Хүрhэ шэнжэлхэ, [...] гиин, ургамалай физиолог[...] биохимиин, ой модоной, гео[...] кын болон бусад олон лабор[...] нуудтай тус филиал худөө [...] али бүхы шиидхэгдээгүй ас[...] нууд тушаа, мүн колхозууд[...] бии байгаа арга боломжо[...] элирүүлэн ашаглаха тушаа [...] гэлжын худэлмэри ябуулна. [...] шээлхэдэ, Усть-Ордын нацио[...] округой колхозуудай газ[...] хүрhэн ба ургамалай аймаг[...] тусхай карта мүнөө үедэ зо[...] жо байнхай.

Тэрэшэлэн овощиин хүгж[...] hаалта хэдэг хорото шуму[...] танигдажа, тэдэниие амжа[...] гаар усадхаха шэнэ хорону[...] болгогдоhон байна. Мүн про[...] Ремерсоной хүтэлбэри доро [...] шэнжэлэл хэгдэжэ, капуста [...] томадууд Сибириин эрхэ бай[...] үндэр ургаса үгэжэ шадаха [...] гэжэ элирүүлэгдээ.

**

Ирхүүгэй областиин худөө [...] хын выставкэ харахада hонир[...] хэрэгтэй зүйлнүүд барагда[...] олон. Һүүлшын 2—3 жэлэй [...] дотор областиин худөө аж[...] илангаяа эрид хубилалтануу[...] лагдаа, эгээл гээгдэнги ябаhа[...] хозуудшье ажалаа hайжар[...] Түрүүшүүлhээ жэшээ абажа[...] областиин колхознигууд, МТС[...] совхозуудай худэлмэрилэгшэ[...] дөө ажахын мэргэжэлтэд 1957 [...] бүри ехэ амжалта туйлаха [...] ниинь дамжаггүй.

Рабдан ЦЫБИК[...]

Ирхүү.

Дуунуудай суглуулбари тухай

...ой хабар композитор Бау... зохёоhон «Бурят-монгол ...ргуулида дуулаха дуунуу... ...уулбари» хэблэгдэжэ гара...

...ээ урда тээ эхин hургуу... ...шанар дуунай урогуудые ...дэб бэрхэшээлнүүдтэй то... ...г бэлэй. hурагшадта дуу... ...дуунуудые багшанар өөhэдөө ...хүгжэмыень тааруулдаг ...Теэд хүдөө нютагуудта дуу... ...текстыень, илангаяа тэдэнэй ...слохо гээшэ хүнгэхэн хэрэг ...имэhээ дуунуудай тусхай ...ритай болоhондоо бидэ ...ехэтэ баясанабди.

...ой түрүүшын хуудаhанууд... ...етскэ Союзай гимн», «Ин... ...нал», «Советскэ Союзай ...удэй дуун» толилогдонхой. ...бари соонь класс бүхэндэ ...а дуунууд бии.

...е, энэ суглуулбаринь ни... ...дгдалнуудтай гэжэ hанагда...

...hургуулиин бэлэдхэлэй, ...классуудта дуулаха дуу... ...бүлэг болгожо үгтэнхэй. ...оhоо ямар дууе бэлэдхэлэй ...ямарые нэгэдэхи классай ...а дуулуулхаб гэжэ илга... ...хэтэй юм. Дуунуудай тоогой ...харахада, энэ бүлэгэй бүхы ...е бэлэдхэлэй класста дуу... ...эдэхи класста мүн лэ даб... ...ойлгохоор болоно. Урда ...улаhан, танилсаhан дуу... ...эдэхи класста дахин даб... ...игүй байха бэшэ аал? ...үзэхэдэ, энэ бүлэгэй бүхы ...е бэлэдхэлэй классай (7 на... hурагшадай дуулахада хүн... ...байна.

...hургуулиин бүхы клас... ...ралсалай жэл соо дуулаха ...ай тоо олдоhон янзатай. ...турша соо бэлэдхэлэй, 1-дэхи ...та 18 дуу, 2—3-дахи клас... ...дуу, 4-дэхи класста 25 дуу ...зэргэтэйгээр хараалагдана. ...ргуулиин бүхы классуудта ...мын ёhоор дуунда зорюулжа ...э нэгэ час (hурал... ...сoo 36—37 час) үгтэнхэй. ...ура бэлэдхэлэй нэгэдэхи ...та нэгэ шэнэ дуу дуулажа ...тула 3—4 час хэрэгтэй бо... ...тай. 2-дохи, 3-дахи, 4-дэхи ...та мүн баhа шэнэ дуунда ...түлөө 2 часhаа доошо ...хэрэгтэй болохо байна.

...кэмэйнгөө талаар эхин hур... hурагшадай дуулахада хүн... ...уд суглуулбари соонь бии. ...эдэ, 4-дэхи классай hураг... ...пиловай «Эб найрамдалай дуун», «Жагсыт, арадууд, тэмсэлдээ!», «Сагаан далитай гулабхаа», «Баянхан Хэжэнгээ мартагшалгүйб», Ж. Батуевай «Сибирь, принимай москвичей», «Смело, товарищи, в ногу» (хуушанай революционно дуун) гэхэ мэтын дуунуудые дуулахаар хараалагдана. Эдэ дуунуудай хүгжэмые 4-дэхи классай hурагшадай ойлгохо, дуулахань бэрхэтэй. Бага хүүгэдтэ хүндэ хүгжэмтэй дуу дуулуулаа hаа, тэдэнэй хоолой муудажа, дуулажа шадахаа болишодог ушар бии.

Суглуулбари соо арадай олон дуунууд оруулагдаа. Тэдэнние хаана, ямар аймагта дууладаг юм бэ гэжэ ажаглалта соо харуулаа hаа hайн байгаа.

Композитор Дандар Аюшеевэй суглуулан найруулhан «Арадай дуунууд» hаяхан хэблэгдэжэ гараа. Хоёр суглуулбари соо оруулагдаhан арадай олохон дуунуудай үгэнүүд ондо ондоо, бадагуудынь адли бэшээр үгтэhэн байна. Жэшээлхэдэ, «Комбайнмнай» гэжэ дуун (32 нюур) багшанарай хэрэглэхэ суглуулбари соо гурбан бадагтай аад, «Арадай дуунууд» соо хоёр бадагтай болоо. Мүн энэ дуунай үгэнүүд ондо ондоогоор найруулагданхай. Н. Халбаевай «Комсомолец» гэжэ дуун (үгэнь А. Бардамовай) «Арадай дуунууд» соо авторай нэрэгүйгөөр, арадай аман зохёолой дуун гээд оруулагдаа. Тэрээнние композитор Д. Аюшеев «Комсомолой дуун» гээд дабхарлан найруулаа. «Магтуулхаб даа» гэжэ дуун «Арадай дуунууд» соо «Харланал, харланал харгымнай» гэжэ нэрлэгдээд, үгэнүүдынь ондоо болгогдошоо. Энэ дуунай найруулга «Арадай дуунууд» соо мохоо муу болонхой гэжэ hанагдана. Иигэжэ арадай дуунуудай үгэнүүдые, бадагуудые ондо ондоогоор хоёр суглуулбари соо оруулхада аягүй, арад түмэндэ нэгэ янзаар нэбтэрүүлхэдэ hаад хэхэ байна.

«Бурят-монгол эхин hургуулида дуулаха дуунуудай суглуулбари» дээрэ заагдаhан дутагдалнуудhаа сүлөөрөө hаа, бурят эхин hургуулинуудай багшанарай ажалдаа хэрэглэхээр бүри hайн ном болохо ёhотой гэжэ hанагдана.

Тус суглуулбарие хэрэглэхэдээ, дахинаа хэблэн гаргахадаа, түүхэ дотор партиин, арадай дүүргэдэг үүргэ тухай, ганса нэгэн хүндэ шүтэн hүгэдэхэ ябадалай хойшолонгүуд тухай КПСС-эй XX съездын заабаринуудые хараада абаха шухала.

Б. Ванчиков, Закаменай аймагай Утаатын эхин hургуулиин багша.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Һандаршаhан клуб"

...аршагтайгаар манай газе... ...илогдоhон бэшэг соо При... ...ка аймагай Гремячинск ...и загаhанай заводой клуб ...үйгөөр хүдэлмэрилнэ. За... ...дэлмэришэдэй ба залуу... ...дунда хүмүүжүүлгын хүдэл... ...уулнагүй гэжэ хэлэгдэhэн

...соо заагдаhан баримтанууд булта зүб байжа, тэдэ дутагдалнуудые усадхахын тула зохихо хэмжээнүүд абтаба.

Мүнөө клубай хүдэлмэри hайжараа. Лекци, хөөрэлдөөнүүд хэгдэдэг болоо,—гэжэ манай редакцида Прибайкальска аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таhагые даагша нүхэр Андреев мэдээсэбэ.

Белгородско область. Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз шубуунай ажахыhаа жэл бүри ехэ олзо доход абана. Шубуунай фермэhээ энэ колхоз 1955 ондо 160 мянган түхэриг олзо доход абаhан байгаа hаа, энэ жэлдэ 280 мянган түхэриг олзо доход абахаар хараална. Фермэдэнь мүнөө 13 мянган шубуун бии юм. Гүрэндэ үндэгэ тушааха түсэбөө тус колхоз болзорhоонь урид дүүргээд, 100 мянган үндэгэ гүрэндэ худалдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шубуунай фермые даагша И. В. Попов, шубуушан Е. Т. Евдокимова инкубацида эльгээхын тула үндэгэ шэлэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Малайнгаа үбэлжэлгэдэ hайнаар бэлэдхэнэ

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой ниитын адуу малай тоо толгой жэл бүри олошорно. Эбэртэ бодо малынь 1215, хонин hүрэгынь 10 мянга гаран толгой болонхой. Мүнөө үедэ малшад үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Колхозой гэшүүд энэ шухала хэрэгтэ үнэн сэдьхэлhээ хандажа, тэжээл бэлэдхэлые hайнаар ябуулhан байна. Үбhэ хуряалгын үедэ колхозой правлени үбhэнэй hүринүүдые фермэ, отара болон гүүртэнүүдэй дэргэдэ табиха гэhэн шиидхэбэри гаргаа hэн. Тиимэhээ малай үбэлжэхэ газарай дэргэдэ тус тустань 200—250 центнер үбhэ hүрилhэн байна. Энэ хэмжээ-ябуулга хадаа hаалишадай, хонишодой ажалые нилээдгүй хүнгэдхэхэ юм.

Мүнөө жэл нёдондонойхидо орходоо 6 мянган центнер ехэ үбhэн хуряагдаа, 1678 тонно силос дарагдаа. Энээнэй ашаар үнеэн бүхэндэ 5 тонно шэмэтэ тэжээл, нэгэ хониндо 100 килограммhаа дээшэ үбhэн хүртэнэ.

Энэ жэлдэ колхоз нилээдгүй олон үхэрэй, хониной типовой байрануудые барижа дүүргэбэ. Мүнөө 33 хүнhөө бүридэhэн нүхэр Очиржаповай даадаг барилгын бригадс Тохой, Хуурай добо гэжэ газарнуудта хониной, үхэрэй типовой байрануудай барилгые дүүргэжэ байна. Бүхы отара, гүүртэ, фермэнүүдтэ хүдэлхэ хүнүүд томилогдонхой. 130 хүн үбэлэй үедэ малажал дээрэ хүдэлхэ юм.

Ажахын шэнэ жэлдэ малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри hайжаруулагдаха, тэдэнэй ажабайдалай эрилтэнүүд хүсэдөөр хангагдаха байна. Томодхогдоhон гүүртэнүүд дээрэ улаан булангууд бии болгогдонхой. Намаг гэжэ газарта үүлтэртэ малай фермэ дээрэ «Родина» гэжэ радиоприёмник тодхогдонхой. Тохой гэжэ нютагта малшадай байха хоёр шэнэ гэр баригданхай.

В. Бурак.

Цыдып ЖАМБАЛОВ

ГЭЛЭГМАА

Энэшни —
 айлай hанаха ганса басаган...
Энэ жэл
 арбадахиие дүүргээ зомди...
Үтэлхэн буурал
 хайрата эхэ, эсэгэнь
Үдэшэхэнь лэ басагаяа
 зол жаргалай замда.
Энэнь —
 городой вокзалай
 перрон дээрэшье бэшэ,
Эбхэрмэ долги түшэhэн
 портдошье бэшэ,
Харин талада,
 культбазын дэргэдэ,
Халюурма номин
 Байгал далайн эрьедэ
Үглөөнэй наранаар
 шэнэхэн хоройн хажууhаа
Үдэшөөл Гэлэгмаагаа
 hанаха ганса басагаяа.
Асуугыт
 Хаана гээд,
 тэбэдэнгүй:
 Аймаг,
 Город?
Магад хадамда?
Үгы.
Хэрбээ, нүхэд,
 Хонин ажалда дуршэhөөр
Хэдэн жэлhээ
 зоотехник болоходом яанаб?
Гэжэ хэлээд
 хүхюутэй, дуулаhаар
Гэлэгмаа
 Хонидоо адуулан гараал!

Японско искусствын выставкэ Москвада нээгдэбэ

Японско искусствын выставкэ А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ уранзуралгын искусствонуудай музейн залнуудта октябриин 16-да нээгдээ. Ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, уранзуралгын искусствын элитэ ажал-ябуулагшад, эрдэмтэд, артистнууд, уранзохёолшод, уранзуралгын дээдэ hургуулинуудай студентнүүд выставкын нээгдэхэдэ сугларaa. СССР-эй Культурын министерствын, хариин гүрэнүүдтэй культурна харилсаа байгуулдаг бүхэсоюзна обществын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд мүн тэндэ байлсаа.

Уранзуралгын искусствонуудай музейн директор СССР-эй уранзуралгын академиин гэшүүн-корреспондент А. И. Замошкин СССР-эй культурын министрын орлогшо А. И. Назаровта үгэ үгэбэ.

Олон зуун жэлэй турша соо япон арадай байгуулhан гоё hайхан искусствые советскэ арад үндэрөөр сэгнэнэ гэжэ А. И. Назаров мэдүүлээ. Японой олон уранзураашадай Союз, Хокусаи, Хиросиге, Утамаро болон бусадай нэрэнүүд манай ороной уранзураашадта мэдээжэ болонхой юм.

— Мүнөөдэр нээгдэжэ байгаа выставкэ СССР Япон хоёрой хоорондохи культурна харилсаае хүгжөөхэ, манай ороной арадуудай, тэрэшэлэн Япониин арадуудай бэе бэеэ бүри hайнаар ойлголсохо хэрэгтэнь туhалха бэзэ гэжэ бидэнэр найданабди, — гээд А. И. Назаров үгэеэ дүүргээ.

СССР-эй арадай уранзурааша Б. В. Иогансон А. И. Назаровай hүүлээр үгэ хэлэхэдээ, Япониин уранзуралгын искусствын үни урданай уг заншал тухай, дэлхэйн культурын хүгжэлтэдэ тэрээнэй туйлай ехэ туhа нэмэри хэhэн тухай тэмдэглээ.

СССР-эй уранзуралгын академиин президент А. М. Герасимов Япониин уранзуралгын искусствые үндэрөөр сэгнээ. Советскэ хүнүүд энэ выставкые ехээр hайшаан хараха бэзэ гэжэ найдажа байhанаа тэрэ мэдүүлээ.

А. И. Назаров утаhа таhалха зуураа, выставкэ нээгдээ гэжэ соносхобо.

Японско искусствын выставкэ харагшад япон арадай уранзуралгын баян искусствотай танилсаха байна. XVIII—XIX зуунжэлэй үедэ байгуулhан суута мастернуудай 150 гаран үнгэтэ гравюранууд выставкэдэ табигданхай. Уранзуралгын искусствын музейдэхи эдэ зурагууд эрхим зурагуудынь юм. Бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болоhон Японой элитэ ехэ уранзурааша Хокусаи гэгшын гравюранууд эндэ бии. Олон удаан жэл соо ажаhууhан энэ уранзурааша 30 мянга шахуу зурагуудые зураа. Уhанай хэнгэргүүд болон Фудзияма хадые харуулhан гайхамшагта гарвюрануудые выставкэдэ ерэгшэд хараха байна. Өөрынгөө эхэ ороной эгээлэй хүнүүдые—таряашад болон ремесленнигүүдые уранзурааша Хокусаи угаа ехэ hанамжатайгаар зурадаг байгаа. Эдэ гравюрануудай зариманиинь энэ выставкэдэ табигдаа.

Советскэ зурагуудhаа гадна Японой үнгэтэ 100 гравюра выставкэдэ табигданхай. Эдэ гравюрануудые ЮНЕСКО эльгээгээ.

Зүүн зүгэй культурын музейдэ табигдаhан Япониин мастернуудай уралалгын искусствын зохёолнууд гоё hайханаараа онсо шалгарна. 370 зурагуудай дунда яhаар хэгдэhэн үнэтэ зүйлнүүд, скульптуранууд болон бусад зүйлнүүд табяатай.

Москвада ерэhэн айлшад, тэрэшэлэн столицын ажалшад выставкын нээгдэhэн түрүүшын үдэр эндэ олоороо ерээ.

(ТАСС).

Москва. СССР-эй Академическэ Гүрэнэй Ехэ театрта Бирмын искусствын мастернуудай концерт болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бирмын классическа танца харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

РАССКАЗ

Залуу hамаршад

...юумэн байдаггүй хаяа ...амаар заха хизааргүй хүжэ ...га хоёр залуу hамаршанине ...эй.

...ёрой нэгэниинь — нюргал... ...яха марягүй, сэб сэхэхэн ...риндоо хоёроор дутажа ...айдан гэгшэ байба. Нүгөө... ...абари зангаараашье, шэг ...ошье Найданhаа тад ондоо ...эг байшоо. Даша нюргаар ...г аад, шүрбэhэлиг сула ...ргэр hара шэнги малагар, ...райтай.

...оёр унаган сасуу үетэд бай... Найданиинь нүгөөдэhөө ...эхээр харагдана. Иимэл ...уушуул бар тайгын субаса ...эмээл ганзагатай моридоо ...хойно хойноhоон hубарил... ...а.

...оёр нүхэд правлениин зүгhөө ...он, баян тайгын хэшэгhээ ...ээ, колхозойнгоо олзо дохо... ...бадхалсаха зорилготой ябаа. Хүбшэ тайгын хүндыдэ, ...лагай эхиндэ холтоhон ...ижа, хонон үнжэн байрла... ...отот соонь ондоо тээhээ... ...эн hамаршад хани болон ...илсаба.

...ад үдэрэйнгөө ажалhаа ...н хэды килограмм hамар ...б? Хаана, али зүгтэ hама... ...газар олобош? гэлдэжэ, ...сотой хүхюугээр үгэ зал... ...бэhээ асуулсана. Ой тай... ...оо олзо hайнтай бусаhан ...торхон байжа, хүхюунээр

...эй дунда Даша Найдан ...айнууд, түүлэгэй дэргэдэ ...борбоосгойнуудые булажа, ...гарган сэмэнэ. Эдэ хоёр ...түрүүшынхеэ hамарта ерэhэн хадаа, тайгын нюусые hайн мэдэхэгүй байшоо. Үдэрэйнгөө нормо дүүргэнгүй, арбан хүнэй адаг болоhондоо, аб таляагүй hуугаа hэн.

Холтоhон отогойнь хаяада харза уhанай харьялан урдахань элихэнээр соностоно. Үе үе болоод лэ «гүлгүл» гэhэн абяан гаража, долгинуудай өөhэд хоорондоо хөөрэлдэhэндэл болоно. Дуугай hууhан Найданай нюргаа сэхэлэн, үрхэ өөдөө харахадань, хүгшэн хушын оройдо hамарай борбоосгойнууд монсойлдожо байба. Удаа дараа сохимоор, hамараар баян иимэ хушанууд дайралдахаяа яана гээшэб гэжэ Найдан буйгаатайшаг hууба.

***

Найдан Даша хоёрой нэгэтэ үглөөгүүр hэрин гэхэдэ, хани нүхэдынь үгы, отогынь хооhон—хон жэн байшоо. Галшье түлиhэн янзагүй, гуламтынь үнэhэн хүйтэн зандаа... Үглөөнэйнгөө хоол эдихэ забдагүй бэе бэеhээ үрдилдэн гаража ошоhон хэбэртэй байба.

— Яагаа яяр, хара hанаатай, шабар доторой хүнүүд гээшэб! Бидэниие юундэ hэрюулэнгүй арилбаб,— гээд, Найдан дэбисхэрhээн hуга харайн бодобо.

— Тайгын hамар манhаа хармалаа гү? — гээд Даша түргэн бодожо, ехэ тэбдүүгээр хубсалба.

.. Нүхэрэйнгөө үгэ дэмжээд, Найдан ехэ хороо бусалангяар: «Зай, манайшье байжа байха юумэ үгы, хорын хороидо хоёр нормо дүүргэхэсэл дүүргэхэбди» гээд, газаашаа гараба. Тайга соо хүйтөөр амисхаалжа, байнги манан модоной оёроор тунана. Түншүүрэй абяан таhалгаряагүй дууллдажа, хүбшэ тайгые хүнхинүүлнэ. Эдэ хоёр залуу хүбүүдэй хани нүхэдынь унаhан малгайгаа абаха забдагүй үрдилдэн, hамараар баялиг hаглагар хушануудые сохино хэбэртэй.

Дашань шииrаг байhан туладаа түншүүрээ барина, Найдан ŝолбон хадаа нүхэрэйнгөө унагааhан борбоосгойнуудые суглуулхаар забдаба. Даша бусадhаа гээгдэhэндээ хоролхон, шадал мэдүүлэн түншэнэ.

Нэгэтэ Даша түншүүрэйнгээ эшые хушын узуурта хадхажа, холоhоо дэлижэ-дэлижэ халта сохёод, түншүүрэйнгээ эшэ дээгүүр урбалдашаба. Борбоосгойнуудые түүжэн зэhэшоод байhан Найдан нүхэрэйнгөө тиихыень харажархёод, энеэдэhээ арай шамай барижа, иимэ бэрхэтэй сагые үнгэргэбэ.

Энэ хоёр залуушуулые тайгын дунда хэн буруушаахаб даа. Түрүүшынхеэ тайгада гараhан, hамар түншэлгын мэргэжэл гүйсэд шудалаагүй дээрэhээнь, тиимэ ушар болоо юм бэзэ. Тэрэ хоёрой иигэжэ тулижа байхыень Дэмбрэл үбгэжөөл харахадаа «эрдэни элэхэ бүреэ үнгэ ородог, эрэ хүн ябаха бүреэ ухаа ородог юм» гээд, саашаа ябашаба.

Эдэ хоёр түрүүшын үдэрнүүдтэ зобобо тулибашье, саашадаа ухаа орожо, hураггүй шадамар болоо. Дашын ажалдаа мэргэжэжэ, онобшотойгоор сохихо бүринь хушын үзүүр гүрбэдэг болоо. Борбоосгойнууд мүндэр шэнгээр [illegible], мэшээгүүдынь түргөөр [illegible] эхилээ hэн.

Нэгэтэ Дэмбрэл үбгэн ябуул дундаа хушануудые сохи сохимоор, Найдан Даша хоёрто дутэлбэ. «Модо алгасангүй удаа дараа сохимоор олон хушатай газар хаана байhан юм» гэжэ бодоод, Найданай бүри наринаар адаглан харахадань, Дэмбрэл үбгэн хуша, жодоо, хасуури илгадгүй сохижол ябаба ха. Хоёр хүбүүд эльгэ хатан энеэлдэбэ. Дэмбрэл обёорон хараад:

— Яагааб, юун болооб?— гэжэ гайханraяар асууба.

— Хүсэ шадалаа багтаажа ядахадаа, дайралдаhан лэ модо сохижо ябана гүт? — гээд, Дэмбрэл үбгэжөөлдэ наада барюулhанаа hанажа, Даша ёгтолон дуугарба.

— Харахаар муухан болоhон тула, бэдэржэ ябахаяа залхуураад, дайралдаhыень сохиноб даа, — гэжэ тэрэ үбгэн харюусаба. Дэмбрэл үбгэн нээрээшье харахаар муухан дээрэhээ, хээрэ ябаhан хүнэй морие хэдэ дахин буруу танижа бариhан намтартай юм.

***

Найдан Даша хоёр тайга соо сохиhон hамараа нэгэ доро обоолоод, отогтоо бусажа ерэдэг байгаа. Нэгэ үглөөгүүр тэндээ ошон гэхэдэнь, суглуулаатай борбоосгойнуудынь онгиргогдоhон байба.

Иихэдээ юун болооб гээд хоёр хүбүүдэй алад сааханиуур адаглан харахадань, сэбэрлэгдэhэн hамартай нэгэ туламынь абаха hэнэггүйгөөр уригдашаhан байба.

Найданай нарибшалан шалгажа үзэхэдэ, hамартай хоёрдохи туламынь байрадаа байбагүй.

— Лаб хулгайшан ябаа байна,— гэжэ Даша гани галзуу болон, ойро тойрон харасагааба.

— Хулуулгаhан хүн хоёр нүгэлтэй, хулууhан хүн нэгэ нүгэлтэй юм гэжэ дуулаа hэн гүш, Найдан? Хайшаа ошоhон байнаб? Мүр улыень шэнжэлжэ үзэе,—гээд Дашань тэрэ шадараараа хараашалба. Тиигэжэ ябатараа:—Найдан, хаpалши! Яагаа адар томо мүртэй хүн гээшэб?—гээд гайхашаа баран зогсобо.

hайн гэгшээр хаймадан хараха зуураа, «Энэшни хүнэй мүр бэшэл» гээд, hанаа алдана.

— Хүнэй бэшэ hаа, юунэй гэхэбши?

— Һабарынь харана гүш? Мүнөөхи муяа хүлтэй шүдхэр ябаа байна.

— Баабгай гү?,—гэжэ сошомгойгоор асуугаад, Дашань нюдөө hүрмылгэн зогсобо.

— Мүн даа, бар тайгын эзэн!

— Яаха гээшэбибди, аа?

— Даша, ши hүхээ барилши. Би буугаа бариhууб.

— Яаха?...—гэжэ Даша айhандаа амаа ангайлган, бүлхи залгиhаншуу болоод байшаба.

— Хулгайшанаа байра дээрэнь балшыса бария!—гээд Найдан буугайнгаа hомые шалгажа, баабгайн ошоhон мүрыень мүшхэн дабшаба. Даша айбашье hаа, нүхэрэйнгөө хойноhоо дахан гэшхэлнэ. Уданшьегүй, унаангиин узуурта намаа мүшэрөөр даражархиhан hамартай туламаа олобо.

— Садатараа эдиhэниинь багадаад, үшөө хулгай хэхэнь дутаа гү? Ямар шиидхэбэри абахамнайб, сүүдтэ үгэхэ гү, али...? гээд Найдандаа хандана.

***

Модо мүргэмэ шэб харанхы hүни болобо. Огторгойдо одо мүшэд олошоржо, эндэ тэндэ ониб-аниб гэлдэн, унтаха сагтнай дүтэлөө гэhэндэл, hамаршадта эмнисэгээнэ. Хайшаашье харахада балай харанхы тайга лүнхын харлаад, жэхидэhэ хүрэмөөр байба.

Найдан Даша хоёр хулгайшанаа барихын тула обоолоотой hамараа тойруулан зүүhэн урьха-зангаяа hахижа, бүдүүн хушын узуурта бэеэ нюугаад, абяа шэмээгүй дуугай hуужа, тэрэ hүниие тэсэн үнгэргэхөөр шиидээ бэлэй.

Шингтэй хүйтэн hэбшээн тэрэ хоёрой хубсаhые нэбтэ үлеэн, шэшэрүүлнэ.

Һалхин улам шангадажа, хүйтэрэн эшхэрнэ. Хаанашьеб даа, хюур модоной хүнды соогуур hалхин дураараа зайгуулган шууяса үлеэнэ. Эгээл энэ үедэ хуурай гэшүүhэнэй «няс-тас» гэжэ хухарха абяан сонстобо. «Зай даа, мүнөөхимнай лаб ерэбэлтэй», гэжэ бодоод, Найдан нүхэрэйнгөө мүрэ руу тохоногоороо нэшэжэ тэмдэг үгэбэ.

Хэдэхэн минута соо хон жэн байтараа, ара таладань нэгэ амитанай ябаха шэнги болоод, баhа абяа аниргүй болошобо. «Энэ яажа байна гээшэб» гэжэ Найданай hанахатайншье сасуу, обоолоотой hамарайнь дэргэдэ түглэгэр хара юумэн хүдэлхэ янзатай болобо.

«Һэргэг амитан хадаа, hэмээхэн тойроhоор ерэбэлтэйш», гээд Найдан бодоно. Һүниин харанхыда шуухиран унхидахань элихэнээр дууллдана. Тииhээр байтарнь юумэ «түрнир» гээд, носолдоон боложо, хүбшэ тайгын хүнхинэсэ бархирба.

— Урьхадамнай торобол! Үтэр бодыш!—гэжэ Найдан нүхэртөө тэбдүүгээр хэлэнэ. Энэ үедэ арбаншье хүнэй оог хуугай табяа hаа, обёорхо сүлөөгэй болоhон баабгай урьхатай носолдожо байба. Тиихэ үсэрэнь Найдан тэрээндэ туулган тобшо эдюулжэ, аниргүй болгобо.

— Даша хаанабши? Ерэлши нааша!—гээд Найданай хашхархадань:—Эндэб, муухай шолмын тархиень таhа сабшахаб,—гээд Даша бүдүүн хушын саанаhаа, hэнгэргүйхэн хашхарhаар дүтэлжэ ерээд:

— Уяатай байhан баабгайда хоёр хүнэй орооной үлүү гү гэжэ бодоо hэм,—гээд Даша убайгүйгөөр хөөрэбэ.

—Уяатай гү?—гээд, Найдан шангаа гэгшээр энеэжэрхибэ.

Иигэжэ колхозой хоёр залуу hамаршад ямаха шадахые үзэhөөр дүй дүршэлтэй боложо, колхозойнгоо складта хэдэн центнер hамар тушааhан, бартахи хулгайшание бариhан юм.

А. ШАДАЕВ.

Манай республикын һонин

Минии баясхалан

КПСС-эй XX съездын болоһоор тиимэшье ехэ саг үнгэрөөгүй. Гэбэшье, энэ түүхэтэ съездын шиидхэбэринүүдэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байһаниинь харанабди. Байгша оной октябриин 1-һээ гүрэнэй пенси тухай Верховно Советэй Хуули бэелүүлэгдэжэ эхилбэ. Энэ хадаа манай арад зоной байдалые саашадань эрид һайжаруулхын түлөө парти, правительствын гаргажа байһан анхарал оролдолгые ушөө дахинаа гэршэлнэ.

Би мүнөө 64 хүрөөб. Энэ наһан соогоо үнэн сэхээр хүдэлхые оролдоһон байнаб. 1920 оноо сомоной Советэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилжэ эхилээ һэм. Тэрээнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр республикынгаа финансын министерствэдэ таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байнаб. Энэ үе соо «Ажалай Улаан тугай» орденоор, «Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдааб. Мүнөө наһатай болоһон дээрэһээ пенсидэ гараба. Һара бүридэ 786 түхэриг гүрэнэй пенси абажа, амарха болоһондоо ехээр баясанаб. Советскэ Конституци соо бэшэгдэһэн жаргалта эрхэ сүлөөе эдэлжэ байһандаа түрэл парти, правительстводаа үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэб.

И. Юндунов.

Дүрбэн мэргэжэлтэй хүдэлмэришэн

Цехын үндэр үндэр сонхонуудаар намарай наранай элшэ элбэгээр сасарна. Халаанай хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна хэбэртэй. Минии байһан станок ойр тойрон харагдаашьегүй, хүдэлмэришэд өөһэд өөһэдынгөө байрада сүлөөгүйхэнөөр ажалланад. Ханын захаар зэргэлһэн токарна станогуудай нэгэндэ картус малгай үмдэһэн нэгэ хүн хүдэлмэрилжэ байба. Тэрэнэй хүдэлмэришэ хүдэр гарнуудынь станогойнгоо оньһонуудые оншотойхоноор эрьюулнэ. Хүсэн дундаа эрьелдэжэ байһан детальда станогойнь отолуур хүрэхэтэйгөө зэргэ, мушхамал түмэр зомгоол һубижа эхилбэ.

Энэ үедэ тэрэнэй хажууда ерэһэн мастер нүхэр Гладилов хүдэлхыень хаража урмашан, «Дамбинима, хэрэг ажалтнай хэлэһэнэйтнай ёһоор бүтэжэ байна даа» гээд бэлэн болгоод байһан нэгэ хэрэгсэлыень абаад, шанарыень шалган харана.

— Николай Алексеевич, саһаа урид бү маггаты,—гэжэ Дамбинима Самбуев энеэбхилэн харюусаба.

— Би наадалжа магтанагүйб, үнэн шударгы ажалыешни харахадаа хэлэнэб. Сентябриингаа даалгабарие хоёр хахад дахин дүүргэбэш. Тиимэһээ абаһан уялгаяа заатагүй үлүүлэн дүүргэхэ байһандашни найданаб,—гээд мастер саашална.

...1944 он—Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдэй нэгэн һэн. Энэ үедэ 18-тай залуу хүбүүн Дамбинима Хэжэнгын аймагһаа ерэжэ, паровозовагонно заводто хүдэлжэ эхилээ һэн. Тэрэ гэһээр нүхэр Самбуев арба гаран жэлдэ заводто хүдэлмэрилжэ байха зуураа, слесаринии, токарнии, электрогагнууршын, фрезеровщигой мэргэжэл шудалһан байна.

Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрһэн мүрысөөндэ Дамбинима эдэбхи сэхэтэйгээр хабаадалсажа, арбаад жэлэй даалгабари дүүргэ һэн. Тиихэ зуураа, үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар парти, правительствын табиһан ёрилгые бэелүүлэлсэн, Дамбинима Самбуев уралан нарижуулгын дурадхал олоор зохёоно. Зургаадахи табанжэлдэ энэ новатор ажалай бүри ехэ амжалта туйлаха зорилготойгоор хүдэлмэрилнэ. Һүүлэй үедэ карбидна банка бүтээлгын технологиие шэнэдхэн хубилга. Тэрэнэйнь ашаар мүнөө гурбан хүнэй хэхэ ажалые нэгэ хүн дүүргэнэ.

Мүнөө ПВЗ-гэй элдэб хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг цехтэ Октябриин урда тээхи мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэрээндэ нүхэр Самбуев эдэбхитэйгээр хабаадалсаад халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёрһоо үлүү дахин дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Дамбинима Самбуев хүдэлмэрилжэ байна.

Б. Будаевай текст.
В. Муллерэй фото.

Түсэбһөө гадуур 100 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэбэ

Зүүн-Сибириин бассейнэй управлениин Байгал-Сэлэнгын техническэ участогай хүдэлмэрилэгшэд навигацинга түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Эдэнэр 3-дахи кварталай түсэбһөө гадуур 100 мянга гаран түхэригэй хүдэлмэри хэһэн байха юм.

Пароходуудай дундаһаа «Улан-Удэ» пароходой команда түрүү зэргэдэ ябана.

Һайндэрэй урдахи мүрысөөндэ ажалай амжалта туйлаһан 40 гаран хүн участогай «Хүндэлэлэй доскада» бэшэгдэбэ.

И. Иванов.

Спортивна календарь

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ комитет 1956 оной IV кварталда хэгдэхэ хүдэлмэриин түсэб баталба.

Октябриин 20-до мэргэн буудалгаар БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болохо. Мүрысөөндэ ПВЗ-гэй, Зооветинститудай ба «Динамо», «Буревестник» гэжэ спортивна һайндуранай обществонуудай, мүн бусад коллективүүдэй түлөөлэгшэд хабаадалсаха.

Октябриин 21-эй үдэр Паровозовагонно заводой культурын ордоной зал соо баскетболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө түрүүшын мүрысөөн болохо. Эндэ түрүү һуури эзэлхын түлөө эхэнэрнүүдэй ба эрэшүүлэй команданууд мүрысэхэ.

Декабриин 15 ба 16-най үдэрнүүдтэ спортивна гимнастикаар мүрысөөнүүд болохо. Энэ мүрысөөндэ хабаадалсахаар спортивна обществонуудай, коллективүүдэй спортсменүүд уригдана.

А. Игумнов.

Хүдөөһөө ерэһэн бэшэгүүд

★ Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Бадма Балданов үндэр наһатай болобошье, ниитын ажалда хабаадалсаһаар. Бадма үбгэн комплексно бригадада таряанай харуулшан болонхой. Зундаа сабшалан уһалжа, үндэр ургаса хуряадаг юм.

В. Гунзынов.

★ Закаменай аймагай Утаата тосхондо модошо, түмэршэ дархан Базар Доржиев ажаһуудаг. Нүхэр Доржиев уран дархан гэжэ нютагтаа алдаршанхай. Тэрэнэй уралан бүтээһэн мүнгэн хутага, гааһан, эмээл гэхэ мэтые бүхы аймаг соо харахат. Мүнөө колхоздоо шарга, тэргэ, аса, тармуур дархална. Тэрээнһээ гадна, үбэлдөө агнуурида гаража, үнэтэ аргуудые олоор баридаг юм.

Ш. Базаров.

★ Яруунын аймагай «Улаан-Туяа» колхозой эрье хонидой отарын хонинод Дамба Балданов, Цырема Будажапова даақан ажалдаа оролдосотойгоор хандана. Үнгэрэгшэ зуун даажа байдаг хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,2 килограмм ноохо хайшалаа. Мүнөө тэдэнэр түлгэнүүдые тушаажа абаад, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ байна. Ажахын шэнэ жэлдэ бүри ехэ амжалтануудые туйлахаар шиидэнхэй.

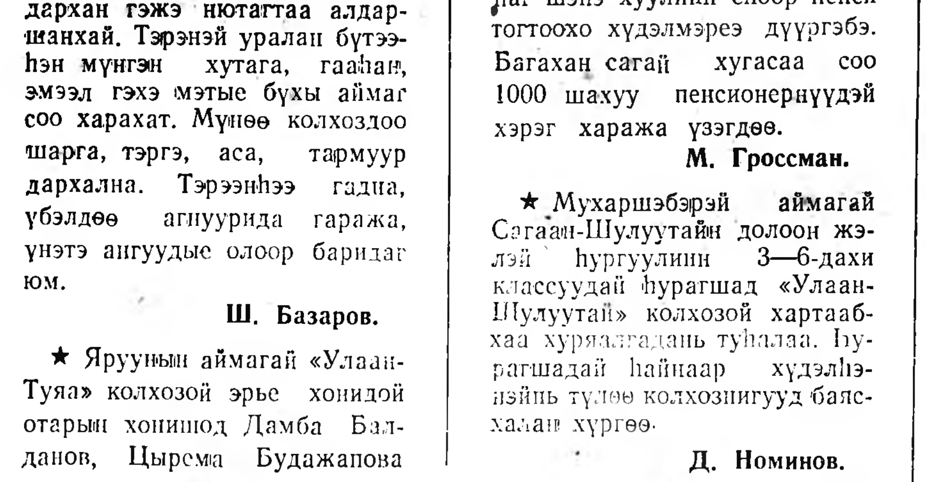
Б. Нимаев.

★ Баргажанай аймгуйсэдкомой социальна тэдхэмжын таһаг шэнэ хуулиин ёһоор пенси тогтоохо хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Багахан сагай хугасаа соо 1000 шахуу пенсионернүүдэй хэрэг хаража үзэгдөө.

М. Гроссман.

★ Мухаршэбэрэй аймагай Сэгаан-Шулуутайн долоон жэлэй һургуулиин 3—6-дахи классуудай һурагшад «Улаан-Шулуутай» колхозой хартаабхаа хураалгадань туһалаа. Һурагшадай һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө колхозниргүй баясхалан хүргөө.

Д. Номинов.

НАМАР. Сэлэнгэ мүрэнэй мүльһөөр хушагдахань ойртонхой. Уһанзамнаа һүүлшынгээ рейснүүдые хэжэ байна. Д. Балданеевай фотоэтюд.

ТАСС-эй телеграмманууд

Кантондо чанкайшистска үгэсэл элирүүлэгдээ

ПЕКИН, октябриин 16. (ТАСС). Хитадай Арадай Республикын аюулгүйе сахилгын органуудай элирүүлһэнэй ёһоор, чанкайшистска агентнууд Гонконгдо ба Коулундо эмхи гуримгүй байдал гаргаха гэһэн даалгабаритай хамта Кантондо диверсионно аша гаргаха гэһэн заабари абаһан байгаа. Энэ зорилгоор Гонконгдохи гоминдановска организаци тусхай бэлэдгэдэһэн хэдэн бүлэг агентнүүдые Кантондо эльгээжэ, ниитын байшангуудые һандаргаха, хорото удхатай листовконуудые тарааха, эмхи гуримгүй ябадал гаргаха гэжэ захирһан байгаа. Эдэ аашануудынь октябриин 10-да болохо ёһотой байгаа.

Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, КНР-эй олониитын аюулгүйе хамгаалгын органууд чанкайшистска агентурын үгэсэл элирүүлэн сохёо. Гоминдановска агентнүүдэй олонхинь баригдаа. Чанкайшистнуудые арестовалхада үни боложо тэһэрдэг, галдалгын бомбонууд, тэһэрдэг зүйлнүүд, провокационно листовконууд, хуурмаг документнүүд тэдэнһээ буляан абтаа. Тэндэ барьтадаһан чанкайшистска агентнүүд Гонконгдо байжа, бомбо хаяха, түймэр табиха зүйлнүүдые хэрэглэхэ ба эмхи гуримгүй ябадал үүсхэхэ хэрэгтэ һургагдаһан байгаа.

Кантондохи чанкайшистнуудай үгэсэл олониитын аюулгүйе хамгаалгын органууд болон арад зоной хамтын харилсаата хүсэлөөр элирүүлэгдэһэн ба усадхагдаһан байгаа гэжэ Гуандун провинциин олониитын аюулгүйе хамгаалгын Управлениин хүтэлбэрилэгшын мэдүүлгэ соо заагдана.

Дүтын Востогто түгшүүрилтэй байдал бии болгохо гэһэн баруун гүрэнүүдэй һэдэлгэнүүд

ДАМАСК, октябриин 16. (ТАСС). Израильско-иорданска харилсаануудай шангадаһантай дашарамдуулан Иорданида туһалха гэһэн шалтаг барижа, Иракска сэрэгүүдые Иорданиин территори дээрэ оруулха тухай асуудалаар США Англи хоёрой хоорондо хэлсээн туйлагдаа гэжэ баруун зүгэй хэблэлдэ гараһан мэдээсэлнүүдые Сириин информационно газарнууд дамжуулна.

Зүгөөр, иракска сэрэгүүдые оруулха гэһэн зорилгонь «израильска эзэрхэг түримхэй аашада харюу үгэхэ» бэшэ, харин октябриин 21-дэ болохо гэжэ хараалагдаһан иорданска парламентын һунгалтануудай үедэ («дотоодын аюулгүй байдалые» хангаха гэжэ шалтан) Иорданиин дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха гэһэн ябадал мүн болоно гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ.

ҚАИР, октябриин 16. (ТАСС). Иракска сэрэгүүдые иорданска территори дээрэ оруулха гэһэн ябадал Египедэй олониитын һанаа зобооно. Иорданиин территори дээрэ иракска сэрэгүүдые оруулхые һэдэгшэд тус ороной дотоодын байдалые хиналта дороо абахаар хараална гэжэ «Аш-шааб» газетэ энэ асуудалда зорюулагдаһан статья соогоо бэшэнэ.

Баруун гүрэнүүд Арабска Востогто шанга байдал дахин бии болгоод, Суэцкэ каналһаа арабуудай анхаралые хадууруулхын тулада бүхы хүсэеэ гаргана гэжэ «Аш-шааб» үргэлжэлүүлнэ.

ТЕЛЬ-АВИВ, октябриин 16. (ТАСС). Израилиин хэблэл Дүтын Востогто Англиин эрхилжэ байһан ябуулгые шүүмжэлнэ. «Суэцкэ каналай түлөө тэмсэлдэ Англи илагдаа, тиибэшье Иорданида бусаха гэжэ оролдоно...», — гэжэ «Ламерхав» газетэ бэшэнэ.

ЛОНДОН, октябриин 16. (ТАСС). Английска хэблэл Израилиин территори дээрэ иракска сэрэгүүдые оруулха гэһэн түсэбүүдые ехээр тайлбарилна. Иорданида өөрынгөө һунгалтануудые һулархада Англи ехээр һанаагаа зобожо, октябриин 21-дэ Иорданида болохоёо байһан һунгалтанууд дээрэ англиска эзэрхэлэгдэ эсэргүү хүсэнүүд илалта туйлана аа гү гэжэ һанаагаа зобоһониинь олонхи газетэнүүдэй тайлбарилан бэшэһэн дээрэһээ элирнэ.

«Иракска сэрэгүүд Иорданида ороходоо тус оронииe Израильһаа хамгаалха бэшэ, харин тэрэниие эзэмдэһэй» гэжэ Даллес болон Селвин Ллойд хүсэнэ гэжэ бэшэһэн парламентын гэшүүн лейборист Кроссмэн гэгшын статьяе «Дейли миррор» газетэ толилоо.

ҚАИР, октябриин 16. (ТАСС). Амманһаа Мен агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, тэндэ сэрэгэй болон политическэ асуудалнуудаар Ирак Иордани хоёрой хоорондохи хэлсээнүүд дүүрэв. Иракска сэрэгүүдые Иорданида оруулха ба ирако-иорданска сэрэгэй командованиие байгуулха тухай асуудалнуудые тус хэлсээндэ хаража үзөө гэжэ корреспондент мэдээсэнэ.

Хэлсээнүүдэй үедэ хоёр талын хоорондо гүнзэгы ехэ арсалдаан гараһанай эсэстэ хэлсээниинь ураг-шагүй болоо гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Эмир Абдул Иллах түрүүтэй иракска делегаци мүнөөдэр Багдад мордоо.

Тобшо мэдээсэлнүүд

ХАНОЙ, октябриин 16. (ТАСС). Үсэгэлдэр Камбоджын премьер-министр принц Нородом Сианук тушаалһаа болихо тухай мэдүүлгые король Сурамаридта барюулаа. Король тэрэ дурадхалыень хүлеэн абаа гэжэ Пном-Пениин радио мэдээсэнэ.

Радиогоор үгэ хэлэхэ зууураа, Нородом Сианук политическэ хоёр дайсадайнгаа зүгһөө хэгдэһэн гэмнэлгэдэ харюу үгөө, бүхы ажал-ябуулгамни национальна интересүүдэй аша туһада зорюулагдаһан байгаа гэжэ хэлээ, ороной экономическа болон техническэ хүгжэлтын тулада Советскэ Союз, Хитад, Польша болон Чехословаки ошоһонойнгоо ямар удхашанартай байһаниие заагаа.

***

ДЖАКАРТА, октябриин 16. (ТАСС). Советскэ Союз, КНР болон Зүүн Европын оронуудаар ябаһанаа Индонезиин Республикын президент Сукарно мүнөөдэр Джакартада бусаа.

***

ПАРИЖ, октябриин 16. (ТАСС). Ги Моллейн правительствын юрэнхы политика тухай үгэ буляалдалганууд хэдэ хэдэн депутадуудай эрилтээр Франциин национальна суглаанда мүнөөдэр үглөөгүүр эхилээ. Тиигэжэ Суэцкэ каналай асуудал, Алжиртахи байдал, мүн тэрэшэлэн правительствын социально-экономическа болон финансова политикын асуудалнууд хэлсэгдэхэ байна. Түрүүшын 3 заседанинууд суэцкэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаха.

***

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 16. (ТАСС). США-гэй президент Эйзенхауэр Югославида туһаламжа тухай бэшэг американска конгрессэй хоёр палатануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ эльгээгээ. Югославида сэрэгэй хүндэ зэбсэг, тусхайлбал, 200 реактивна самолет эльгээхэ ябадалые болюулха гэһэн шиидхэбэри тухайгаа президент мэдээсээ. Зүгөөр Югославида үгтэхэ бусад зүйлнүүд, гол түлэб эдеэ хоолой товарнууд үгтэжэ үргэлжэлүүлэгдэхэ.

***

БУДАПЕШТ, октябриин 16. (ТАСС). Будапешт-Сомбатхей—Зала-эгерсег зам дээрэ самолёдуудай нэгые Мюнхен (Баруун Германи) ябуулха гэжэ һэдэһэн бандитска бүлэгые Венгриин гүрэнэй аюулгүйе хамгаалгын органууд усадхаа гэжэ «Сабад Неп» газетэ мэдээсэнэ. Самолёт соо буудалдаан болоходо нэгэ бандит алагдаа, хоёрынь шархатаа, дүрбэдэхинь бэеэ тушаагаа. Бандитска бүлэгэй табадахи гэшүүниинь урдань арестовалагдаһан байгаа.

***

ХАНОЙ, октябриин 16. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, туһаламжа болгон Ханойдо Советскэ Союзай бариһан ба түхеэрһэн радиостанциис Вьетнамай Демократическа Республикада дамжуулан үгэлгэ һаяхан Ханойдохи захиргаанай комитедэй байшан соо болоо. Шэнэ радиостанци хадаа Хайфондо, Ви-Виндэ, Нам-Диндэ, Фат-Диемдэ болон Хойто-Вьетнамай бусад городуудта советскэ мэргэжэлтэдэй баряад, Вьетнамай демократическа республикын правительствода дамжуулан үгэһэн 10 радиостанцинуудай эгээн томонь болоно.

***

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 16. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор Рио-де-Жанейрэдэ транспортна хүдэлмэрншэдэй забастовко эхилжэ, тэрээндэ 2,300 шахуу хүнүүд хабаадана.

Тэмсэлдэ бодогшод салин хүлһэеэ ехэ болгохые эринэ.

СССР-эй ой модо[...] промышленности[...] хүдэлмэрилэгшэдэй д[...] Канадада ошоод байһ[...]

ПОРТ-АРТУР, (Онтари[...] ци, Канада), октябриин 1[...] Үсэгэлдэр СССР-эй ой мо[...] мышленностиин хүдэлмэ[...] делегаци «Грейт Лейкс П[...] жэ компаниин модо [...] пунктнуудта ошоо (Порт[...] родһоо баруун хойшоо 8[...] газарта). Делегациин г[...] пунктнууд дээрэ модо бэл[...] дэлмэринүүдэй ямараар [...] дэһэниие хараа.

Телеграфна столбнуу[...] хүүргэнүүд болон бари[...] шпалнууд болон балкануу[...] жэ хуушарангүй байха с[...] ба дахин удааруулхын ту[...] ческэ зүйлнүүдые шэнгэ[...] приятинуудта делегации[...] ошоо.

Канадын ой модоной п[...] нигууд советскэ делегаци[...] дые хүндэтэйгөөр угтан [...] надын ой модоной промы[...] тай тэдэнэрэй һайнаар та[...] га олгоно.

Советскэ делегаци Ванк[...] ошоо.

Франко-советскэ х[...] наймаан тухай Пар[...] хэлсээнүүд

ПАРИЖ, октябриин 16[...] 1957—59 онуудта СССР ф[...] рой хоорондо товарнуудые[...] тухай удаан болзорой хэ[...] ха тушаа хөөрэлдөөнүүд [...] Парижда захалаа. Хэлс[...] хоёр оронуудай хоорондо[...] дай эрьесые горьтойгоор [...] хо гэжэ хараалха ёһотой.

Энэ оной май соо Фра[...] нистрнүүдэй Советэй түрү[...] Молле болон гадаадын [...] министр Кристиан Пино [...] Москва ошохо үедэ Сов[...] зай болон Франциин түл[...] рэй үгээ ойлголсоһон [...] таарулан хэлсээнүүд хэ[...] на.

Тус хэлсээнүүд дээрэ с[...] легациие гадаадын худа[...] маанай министрын орлог[...] Кумыкин толгойлно, фран[...] легациие экономическа а[...] дай талаар статс-секретар[...] гэгшэ толгойлно.

Японо-хитадай худалда[...] хүгжөөхын түлө[...]

ПЕКИН, октябриин 16[...] Нэгэ талаһаа, уласхооронд[...] даа наймаа хүгжөөлгэдэ[...] Хитадай комитедэй түлөө[...] нүгөө талаһаа, уласхоор[...] далдаа наймаа хүгжөөлгэд[...] японско ассоциациин бол[...] хитадай худалдаа наймаа[...] гэдэ туһалха парламентск[...] түлөөлэгшэнэр хамтын м[...] үсэгэлдэр Пекиндэ гараа т[...]

Хоёр оронуудай арадуу[...] оролдолго гаргаһанай эсэс[...] Япони хоёрой хоорондохи [...] наймаанай холбоо барисаа[...] гэжэ Синьхуа агентствын [...] һан энэ мэдүүлгэ соо хэлэ[...] гөөр, Хитад Япони хоёрой [...] хи худалдаа наймаан үш[...] хүгжөөгдөөгүй байна гэжэ[...] лэгдэнэ. Энэ хэлсээе [...] тушаа хэдэ хэдэн асууд[...] хоёр таланууд һанамж[...] жэ, үгэеэ ойлголсоо г[...] шань мэдүүлгэ соо заагдаа[...] даа наймаанай сэг үргэлж[...] лэгшэнэрые андалдан аба[...] далдаа наймаанай хэмжэ[...] дань үргэдхэлгэдэ, Хитад Я[...] рой хоорондохи техническэ[...] рилсаае бэхижүүлгэдэ туһ[...] оронуудай правительствону[...] рондо худалдаа наймаана[...] түргэнөөр баталха ябадалы[...] гэжэ хоёр таланууд хэлсэ[...]

Париждахи англо-фра[...] хэлсээнүүд

ПАРИЖ, октябриин 17.[...] Англиин премьер-министр [...] Иден болон Англиин гада[...] рэгүүдэй министр Селвин Л[...] шэд үсэгэлдэр үдэшэ Пари[...]

«Манай ерэһэн зорилго х[...] улгүйн Советэй сессиин һ[...] эцкэ асуудалаар манай п[...] ствонуудай ниитын полит[...] шэн хэлсэхэ ябадал болоно[...] Иден хэблэлэй түлөөлэгш[...] дүүлээ.

Парижда ерэһэнэйнгээ[...] удангүй Иден Ллойд хоёр [...] Министрнүүдэй Советэй [...] шэ Ги Молле болон гада[...] гүүдэй министр Кристиан [...] шэдтэй уулзаба.

Манай газетын удаа[...] октябриин 21-нэй амарал[...] гараха.

Редактор Д. Л. ЛОБ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00895. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.